

THE FAITH

October-December 2021

Volume 71 No.4



PASTORALĂ LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI 2021

† NICOLAE

din mila lui Dumnezeu

Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Statelor Unite ale Americii

și

Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi

lubitudinii cler și dreptslăvitorilor creștini,
har, pace și bucurie de la Hristos Domnul, iar de la noi arhierescă binecuvântare.

*Nașterea Ta, Hristoase Dumnezeu nostru,
Răsărit-a lumii Lumina cunoștinței... (Troparul praznicului)*

Precucernici Părinți, Iubiți Credincioși,

Praznicul Nașterii Domnului este prilej de vestire a pogorării lui Dumnezeu printre oameni pentru a-i aduce la înțelegerea rostului lor și al universului. Bucuria acestei vestiri este exprimată prin colindele noastre, prin cântările sfințelor slujbe, prin îndemnul de a ne opri din zburciumul lumii și a reflecta la sensurile trimiterii Fiului lui Dumnezeu pe pământ pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Troparul Nașterii Domnului ne vorbește despre **Lumina adusă de Fiul lui Dumnezeu** prin Întrupare:

*Nașterea Ta, Hristoase Dumnezeu nostru,
Răsărit-a lumii Lumina cunoștinței,
Căci întru dânsa cei ce slujeau stelelor,
De la stea s-au învoățat să se închine Ție, Soarelui dreptății,
Și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus,
Doamne, slavă Ție!*

În ziua întâi a Creației a zis Dumnezeu „Să fie lumină”. Și a fost lumină. Și a văzut Dumnezeu că este bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric (Facere 1, 3-4). Dumnezeu a sădit lumina în lumea ce o crease, lumina însemnând ordine, rânduială a lucrurilor după planul Creatorului și șansa omului de a înțelege această ordine. „Dumnezeu a făcut pe om și a voit să rămână în nestrăcătore, ne spune Sf. Atanasie cel Mare. Dar oamenii nesocotind aceasta și întorcându-se de la cunoașterea Lui și gândind și născocind răutatea pe seama lor... au căzut sub osânda morții... și s-au făcut stricăcioși, potrivit cu ceea ce au gândit, și moartea a pus stăpânire pe ei”.¹ Marele părinte alexandrin ne descoperă mai apoi faptul că îndepărtarea omului de Dumnezeu i-a adus golirea de existență, pierderea șansei de a dobândi nestrăcătore și de a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu **Cel ce este**.

Dar Dumnezeu nu l-a lăsat pe om întru întunericul necunoștinței, ci Cuvântul Însuși se pogoră - Cuvântul adică prototipul omului - și ia trupul nostru „nu în chip simplu, ci din Fecioară neprihănită și neîntinată și neștiutoare de bărbat... Căci fiind puternic și făcător al tuturor, își pregătește El însuși în Fecioara trupul ca templu și Și-l face propriu, ca pe un organ, făcându-se cunoscut și locuind în el... Și fiind prin trupul asemănător unit cu toți, Fiul nestrăcătore al lui Dumnezeu i-a îmbrăcat în mod convenit pe toți cu nestrăcătore prin făgăduința Învierii.”²

Sf. Atanasie completează explicația despre necesitatea Întrupării Cuvântului pentru ridicarea omului din stricăciune cu cea privind redobândirea cunoștinței Creatorului: „ce folos ar avea cei creați, dacă nu ar cunoaște pe Făcătorul lor? Sau cum ar fi raționali, necunoscând pe Cuvântul (Rațiunea) Tatălui, în Care s-au și făcut? Căci nu s-ar deosebi deloc de cele neraționale, dacă nu ar cunoaște nimic mai mult decât cele din jurul pământului. Și de ce i-ar mai fi făcut Dumnezeu pe aceștia, dacă n-ar fi voit să fie cunoscut de ei? Dumnezeu fiind bun îi face părtași de chipul Domnului nostru Iisus Hristos și-i zidește după chipul și asemănarea Lui, ca, printr-un astfel de har, cunoscând chipul, adică pe Cuvântul Tatălui, să poată să dobândească prin El înțelegerea Tatălui și cunoscând pe Făcătorul să trăiască viața multumită și cu adevărat fericită.”³

Nașterea Domnului capătă înțeles adânc prin cuvintele Sf.

Atanasie și ne descoperă în mod minunat dragostea lui Dumnezeu Tatăl, Creatorul, care ne dorește restabilirea în cunoașterea tainelor Sale dumnezeiești prin Întruparea Fiului după chipul căruia am fost creați. Această restaurare a omului se dovedește prin **Lumina cunoștinței** de care omul se împărtășește din nou prin Nașterea lui Hristos din Fecioara Maria. Iar această **lumină** este darul cu care Creatorul îl împodobește din nou pe omul aflat până la Hristos lipsit de înțelegere. Din această lumină a înțelegerii izvorăște **viața multumită și fericită**.

Despre această bucurie și mulțumire ne încredințează și Sf. Leon cel Mare: „Nu se cuvine să fie loc pentru tristețe acolo unde se naște Viața. **Această Viață distruge temerea de moarte și ne prilejuiește bucurie pentru veșnicia care ne-a fost făgăduită**. Nimeni nu este oprit a fi părtaș al acestei veselii... Să se veselească sfântul, pentru că este aproape de biruință. Să se bucure păcătosul, pentru că i se oferă iertare. Să prindă curaj păgânul, pentru că este chemat la viață!”⁴

Iubiți credincioși,

Privind cu luare aminte la lumea noastră pătrunsă de suferință, frică și multă neînțelegere o găsim asemănătoare celei de acum 2000 de ani când s-a născut Mântuitorul. Minunea din Betleem a adus speranță aceluiași lumii, în sensul că omul își poate redobândi **chipul luminat de slava lui Dumnezeu**, că poate redobândi înțelegerea sensurilor lumii și afla calea mântuirii, cea către Dumnezeu. **Și pentru noi și pentru lumea noastră s-a născut Hristos Mântuitorul și ne-a adus lumina cunoștinței**. Fiecare creștin își va afla propriile răspunsuri la întrebările sale și va face alegerile înțelepte pentru sine și pentru familie prin primirea cu bucurie a vestirii mântuirii în Hristos, Cel ce a zis: „Eu sunt lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.” (Ioan 8, 12). **Mai mult decât oricând înțelegem acum, în timpuri de încercare, că avem nevoie de această lumină a vieții**. Căci dacă lumea nu o caută și nu dorește să găsească răspunsuri la întrebările acute ale vremurilor noastre conform acestei căutări, creștinii o pot primi și pot deveni **luminați**, adică înțelegători, cunoscători ai mersului lumii, după exemplul magilor de la Răsărit. Aceștia au învățat de la stea să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus. **Nașterea Domnului, ne spune Troparul, are sensul adânc al cunoașterii lui Dumnezeu care se descoperă făpturii Sale și al separării creștinului de lumea întunericului necunoașterii lui Dumnezeu!**

Cu aceste înțelesuri, îl rog pe Cel născut în iesle să vă dăruiască **sănătate și spor în credință, bucuria vestirii Nașterii Domnului ca izvor de lumină și înțelegere pentru viața noastră!** Vă îmbrățișez frățește în Hristos Domnul și vă urez **Sărbători fericite și La mulți Ani!**

Al vostru frate întru rugăciune către Dumnezeu,
† Mitropolit NICOLAE

Chicago, Praznicul Nașterii Domnului, 2021

Note

¹ Sf. Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, PSB 15, București, 1987, p. 93.

² *Ibidem*, p. 99, 101.

³ *Ibidem*, p. 103-104.

⁴ Sf. Leon cel Mare, *Predici la Nașterea și Arătarea Domnului și la perioada Pentecostarului*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2016, p. 11.

⁵ Cf. *Liturghia Darurilor mai înainte sfințite*: „Câți sunteți pentru luminare, apropiați-vă! Rugați-vă cei pentru luminare Domnului!”

THE FAITH

Credința

CONTENTS



COVER: NATIVITY ICON

- 2 PASTORALĂ LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI 2021
de IPS Mitropolit Nicolae
- 4 THE NATIVITY SERMON OF ST. JOHN CHRYSOSTOM
5 THE SEAL NOT THE MARK
by Fr. John Downie
- 8 NEW DECISIONS OF THE HOLY SYNOD OF THE
ROMANIAN ORTHODOX CHURCH; HIS GRACE NESTOR
AS NEW BISHOP OF DEVA AND HUNEDOARA
- 9 CHRIST'S NATIVITY – THE DESCENT OF THE HEAVENLY
KINGDOM
by Fr. Gragoș Giulea PhD
- 11 INTRAREA MAICII DOMNULUI ÎN BISERICĂ
de Protosinghel Hrisostom, Mănăstirea Putna
- 14 ANUL COMEMORATIV AL CELOR ADORMIȚI ÎN DOMNUL;
VALOAREA LITURGICĂ ȘI CULTURALĂ A CIMITIRELOR
de Pr. Marius Daniel Dumitrescu
- 16 INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ VERSUS LOGOSUL DIVIN
de Protos. Lect. Dr. Vasile Bîrzu
- 17 VIZITA MISIONARĂ ÎN ECUADOR, PERU ȘI BOLIVIA
de Pr. Daniel Ene
- 19 SAINT VOIVODE PRINCE STEPHEN THE GREAT
by Adriana Bara PhD
- 20 EASTERN USA DEANERY ASSEMBLY
by V. Rev. Fr. Nicolae Clempuș
- 22 WESTERN USA DEANERY ASSEMBLY
Rev. Deacon Valentin Despoiu
- 23 ANIVERSAREA DE 25 DE ANI A BISERICII ORTODOXE
ROMÂNE DIN LAS VEGAS
de Pr. Mihai Bălan
- 24 HRAM LA MĂNĂSTIREA SFÂNTUL CUVIOS DIMITRIE CEL
NOU, MIDDLETOWN, NY
de Protosinghel Ieremia Berbec
- 26 URMÂND STEAUA CE SUS RĂSARE
de Carmen Ognean
- 26 PLEDOARIE PENTRU EDUCAȚIE - CHEIA PENTRU
MENȚINEREA TINEREI GENERAȚII ÎN BISERICĂ
de Carmen Ognean
- 27 CUVÂNT DE FELICITARE PĂRINTELUI PROFESOR
THEODOR DAMIAN LA ÎMPLINIREA VÂRSTEI DE 70 DE ANI
de IPS Nicolae
- 28 ROYA Congress
- 29 ROYA Carols Camp
- 30 PASTORAL LETTER AT THE FEAST OF THE LORD'S
NATIVITY, 2021
by HG Bishop IOAN CASIAN

Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolis of the Americas unless so stated.

ANNUAL SUBSCRIPTION:

USA, \$10.00
Canada, \$15.00
International, \$25.00

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolis of the Americas

Postmaster send address changes to Credința – The FAITH,
5410 North Newland Avenue, Chicago IL, 60656-2026, USA

Editorial Board:

His Eminence Metropolitan Nicolae
His Grace Bishop Ioan Casian
V. Rev. Fr. Vasile Mureșan
V. Rev. Fr. Daniel Ene
V. Rev. Fr. George Bazgan

The Nativity Sermon of St. John Chrysostom*

B

ehold a new and wondrous mystery. My ears resound to the Shepherd's song, piping no soft melody, but chanting full forth a heavenly hymn. The Angels sing. The Archangels blend their voice in harmony. The Cherubim hymn their joyful praise. The Seraphim exalt His glory. All join to praise this holy feast, beholding the Godhead here on earth, and man in heaven. He Who is above, now for our redemption dwells here below; and he that was lowly is by divine mercy raised.

Bethlehem this day resembles heaven; hearing from the stars the singing of angelic voices; and in place of the sun, enfolds within itself on every side, the Sun of justice. And ask not how: for where God wills, the order of nature yields. For He willed; He had the power; He descended; He redeemed; all things yielded in obedience to God. This day He Who is, is Born; and He Who is, becomes what He was not. For when He was God, He became man; yet not departing from the Godhead that is His. Nor yet by any loss of divinity became He man, nor through increase became He God from man; but being the Word He became flesh, His nature, because of impassability, remaining unchanged.

And so the kings have come, and they have seen the heavenly King that has come upon the earth, not bringing with Him Angels, nor Archangels, nor Thrones, nor Dominations, nor Powers, nor Principalities, but, treading a new and solitary path, He has come forth from a spotless womb.

Since this heavenly birth cannot be described, neither does His coming amongst us in these days permit of too curious scrutiny. Though I know that a Virgin this day gave birth, and I believe that God was begotten before all time, yet the manner of this generation I have learned to venerate in silence and I accept that this is not to be probed too curiously with wordy speech.

For with God we look not for the order of nature, but rest our faith in the power of Him who works. What shall I say to you; what shall I tell you? I behold a Mother who has brought forth; I see a Child come to this light by birth. The manner of His conception I cannot comprehend.

Nature here rested, while the Will of God labored. O ineffable grace! The Only Begotten, Who is before all ages, Who cannot be touched or be perceived, Who is simple, without body, has now put on my body, that is visible and liable to corruption. For what reason? That coming amongst us he may teach us, and teaching, lead us by the hand to the things that men cannot see. For since men believe that the eyes are more trustworthy than the ears, they doubt of that which they do not see, and so He has deigned to show Himself in bodily presence, that He may remove all doubt.

Christ, finding the holy body and soul of the Virgin, builds for Himself a living temple, and as He had willed, formed there a man from the Virgin; and, putting Him on, this day came forth; unashamed of the lowliness of our nature.

For it was to Him no lowering to put on what He Himself had made. Let that handiwork be forever glorified, which became the cloak of its own Creator. For as in the first creation of flesh, man could not be made before the clay had come into His hand, so neither could this corruptible body be glorified, until it had first become the garment of its Maker.

What shall I say! And how shall I describe this Birth to you? For this wonder fills me with astonishment. The Ancient of days has become an infant. He Who sits upon the sublime and heavenly Throne, now lies in a manger. And He Who cannot be touched, Who is simple, without complexity, and



incorporeal, now lies subject to the hands of men. He Who has broken the bonds of sinners, is now bound by an infants bands. But He has decreed that ignominy shall become honor, infamy be clothed with glory, and total humiliation the measure of His Goodness.

For this He assumed my body, that I may become capable of His Word; taking my flesh, He gives me His spirit; and so He bestowing and I receiving, He prepares for me the treasure of Life. He takes my flesh, to sanctify me; He gives me His Spirit that He may save me.

Come, then, let us observe the Feast. Truly wondrous is the whole chronicle of the Nativity. For this day the ancient slavery is ended, the devil confounded, the demons take to flight, the power of death is broken, paradise is unlocked, the curse is taken away, sin is removed from us, error driven out, truth has been brought back, the speech of kindness diffused, and spreads on every side, a heavenly way of life has been in planted on the earth, angels communicate with men without fear, and men now hold speech with angels.

Why is this? Because God is now on earth, and man in heaven; on every side all things commingle. He became Flesh. He did not become God. He was God. Wherefore He became flesh, so that He Whom heaven did not contain, a manger would this day receive. He was placed in a manger, so that He, by whom all things are nourished, may receive an infants food from His Virgin Mother. So, the Father of all ages, as an infant at the breast, nestles in the virginal arms, that the Magi may more easily see Him. Since this day the Magi too have come, and made a beginning of withstanding tyranny; and the heavens give glory, as the Lord is revealed by a star.

To Him, then, Who out of confusion has wrought a clear path, to Christ, to the Father, and to the Holy Spirit, we offer all praise, now and forever. Amen.

* *Road to Emaus, A Journal of Orthodox Faith and Culture*, vol. VI, No. 4, 2005, p. 61.

The Seal not the Mark

The previous article *A Series of Sevens* highlighted St. John's use of sevens, to signify fullness, completion, perfection, and to emphasize essential themes. We quickly sketched the seven letters to the Churches of Asia Minor and the plagues of the seven Seals.

This article will cover chapters 7 through 13, including the sealing of God's servants, the plague of the Seven Trumpets, the two witnesses, the woman, the child, the Dragon and the mark of the beast. This is an enormous amount to comment on and we will not be able to go into great detail on every topic, but rather give context and pinpoint particularly crucial and/or controversial portions of the text. You will get much more from this article if you read these chapters of Revelation first or concomitantly. May the Lord help us!

In the Book of Revelation, evil *monkeys*¹ righteousness. Chapter 7 begins with an angel from the East sent to seal all of the faithful to protect them from destruction. The twelve tribes are sealed (7:4-8). This verb *seal* [σφραγιζῶ] overflows with meaning. It indicates: authentication of something, authority over and possession of it, even livestock; the *tau* (Α) seal/sign on the door lintels that protected the Israelites at the Passover in Egypt; the seal/sign that protected the Jews from the death angel in Ezekiel (9:3-6); Chrismation and the seal of the gift of the Holy Spirit;² the Father's Name (14:1)³; and hiding a mystery to be revealed later in time. The infamous mark [χαρραγμα] of the beast is simply a pale and weak effort to mimic this seal. It is unfortunate that not more is made of this Divine Seal which, through the number of those that were sealed,⁴ 144,000,⁵ denotes the totality of the saved. This seal is effective, protects and leads one into the Kingdom of God, to His very throne; whereas the mark leads one into the kingdom of man, deception, pain, suffering, longing to die and perdition. We should seek the authentic seal with our whole soul, and then we won't be paranoid, troubled or deceived by its cheap imitation of worldly acceptance, commerce and ease.

The next part of chapter 7 lists the tribes, much like in Leviticus, yet with subtle and important differences. The tribe of Judah is listed first, which completely breaks with tradition. This is because Christ is from Judah and now it has taken the preeminent position over the traditionally first tribe of Ruben. Also the tribe of Levi, the priestly tribe, is included for the first time since initially its inheritance was the Tabernacle or the Temple and therefore was not listed. This demonstrates the OT priesthood's fulfillment in Christ and His Church. Lastly, the tribe of Dan is not included because the Antichrist will come from this tribe.⁶

This great sealed multitude has made it through the tribulation; its members have washed their robes white in the blood of the lamb (baptism and/or martyrdom), and they worship God. They will no longer hunger or thirst and their every tear will be wiped away. Let it be so with us, amen!

Chapter 8 starts with the opening of the Seventh Seal, which is also the first of the Trumpet Plagues. There is an ominous silence in heaven for a half an hour after the seal is opened. This indicated many things: (1) the seriousness of what was to come, (2) the Temple Liturgies always began with trumpet blasts, (3) Josephus notes that the censuring of

the Temple took a half an hour, (4) The Silence is a foretaste of the rest after Christ's Second Coming. The Seventh Seal depicts both the end of time and a more detailed image of the plagues, using the Trumpet Plagues as its motif.

Christ Himself is *another angel*⁷ in vs. 3, and fire from His censer (the prayers of the saints) gets hurled upon the earth in the form of the Trumpet Plagues. This is not so much punishment, but justice for those oppressed by the increase of evil. Here we see the partial, incomplete destruction symbolized by one-third of the earth, sea, fresh water and heavens in the most somber tones – hail mingled with blood, the sea turning to blood and many more horrific scenes.⁸ The destruction is partial because God is allowing the earth time to repent, but it doesn't.

Moving hurriedly, 9:1 introduces the fifth Trumpet Plague through a star falling from heaven – the Devil.⁹ Christ bound the Devil, but towards the end of the age he will be released on the earth to a certain extent and his devils with him. Out of the smoke of the Abyss, the evil one releases terrifying and strange locusts¹⁰ that can only torment those that haven't been sealed by God. Much speculation has been made about these bizarre creatures. Some say they could refer to tanks, helicopters or airplanes.¹¹ They have the shape of horses, scorpion tails, faces like men, lion's teeth and wings that sound like chariots! It is much safer to not speculate. What we know is that these locusts are somehow supernaturally destructive and this plague affects mankind directly, not the earth.

One of St. John's specific prophecies which at least now has potential to be fulfilled is a grand battle scene with color-coded armies of 200 million horsemen (9:13-20). At the time of its writing such an army would have been utterly inconceivable, especially considering that Alexander the Great conquered nearly all the civilized world with an army of 100,000.¹² Such numbers could be fulfilled in the modern armies of India and China. Even though one-third of mankind is killed from these plagues, they still wouldn't repent of their murder, sorcery,¹³ sexual immorality and theft.

Chapter 10 is an interlude between the sixth and seventh Trumpet Plagues. It is a pause from all the calamities and provides relief to the reader. An angel comes down Whose face was like that of the sun, and a rainbow was on His head – this is Christ. He has one foot on the sea, the other on the land, showing authority over all the earth.

There is a small book or scroll that that is given to St. John to eat, much like in Ezekiel 2:8. The book is sweet to the taste because God's revelation is wonderful, but it is bitter to the stomach because of God's judgment.¹⁴ He absorbs the book through consuming it, but must seal up the vision. Some things are not useful for us to know, such as the hour of our death and when the world will end.

A second vision takes place during this intermission. Again like in Ezekiel (40), St. John has a vision of an angel with a measuring rod to measure the Temple of God. This measurement is symbolic of God's protection, which is why the Court of the Gentiles (the unfaithful) is not measured.¹⁵ The evil powers will trod on the world for 42 months, three and a half years, reminiscent of Daniel's



'time, two times and a half a time' (Dan 7:25). This three and a half years is interpreted as: the shortness of time the mysteries of the New Testament would be served until Christ's return; a literal time of the Antichrist's persecution of the Church.¹⁶

St. John sees two olive trees that correspond to Zechariah's (4:1-3) two olive trees: Zerubbabel the King and Joshua, the priest who restored worship after the Babylonian captivity. It takes two witnesses to establish the truth, and these are traditionally believed to be Enoch and Elijah—since they never died bodily they will come back to preach and to be martyrs for Christ. Three and a half days after being killed they will rise again publically and will be taken up to heaven. They will assist many Jews to return to their faith.

Then the Seventh Trumpet sounds and 24 elders worship God, and the Temple of God in heaven is opened with thundering, earthquakes and hail! This parallels the events at Jericho when the Jews circled the city seven times blowing their trumpets, bearing the Ark of the Covenant—only after the seventh time did the walls come down.

After this we are introduced to a Woman clothed with the sun and with the moon at her feet. She is the Church and later we will see that the whore of Babylon is her cheap

imitation. As the Church she gives birth to Christ in us! Because she suffers labor pains we know it is the Church primarily, and secondarily the Holy Mother. "Continuously the Church gives birth to Christ through those who are baptized, as if He is being fashioned in them..."¹⁷ The Dragon tries to consume this Child but cannot. He spews out water like a flood after the woman to drown her. This is the host of evil men that try to destroy the Church. Christ is preserved, but also Christ in the Church is preserved in the desert. This recalls Israel's deliverance from Egypt through crossing the Red Sea.

Two beasts arise in chapter 13, one from the land and one from the sea; the Antichrist and the False Prophet. The Antichrist is worldly power and the False Prophet is false religion—two separate persons working together to establish a one world government and religion.¹⁸

The beasts are depicted similarly to Daniel's four beasts (see Dan 7). They are given authority to wage war on the saints. This is a spiritual battle and we won't succeed if we fight back with physical weapons. "Here is the patience and the faith of the saints (13:9)." St. Sophrony told us to pray for the patience and faith of the saints.

One beast had two horns, one like a lamb's and the other like a dragon's, meaning he spoke gently but only for deception and destruction. There is also a false miracle. A mortal wound is healed by the false prophet in imitation of raising one from the dead. Through sorcery and false miracles he deceives people into worshiping the other Beast, the Antichrist. He grants breath to the image of the beast so that it can speak... perhaps the radio, TV or the internet? It's hard not to speculate a little when reading Revelation. Those that don't worship the beast or follow its party line will be killed.

Verses 16-18 of this chapter are perhaps the most widely known verses of Revelation. They present a global, totalitarian regime of financial oppression if you do not bow down to The Beast, much like Nebuchadnezzar's Statue. At the end of the world, what began in Rome when it forced Christians to offer incense to the Roman Emperor or be killed, will come to full force. There will be no economic activity that doesn't belong to the kingdom of Antichrist by using his mark (not seal) of 666.¹⁹ No one without the mark will be able to buy or sell. There has been too much confusion about this number and its meaning. Many err in thinking it is merely symbolic and there will be no such mark.²⁰ But there is more to it.

Early Fathers saw the names Nero Caesar, Teitan and Lateinos in the number since technically their names do add up to 666. The Greek 666 is ΙϞϞ which is made up of the letters Α the initials for Christ's name IC divided by the ξ which means *not* or mathematically the sign. So the Antichrist is NOT Christ. The term anti αντι means instead of or in place of. In fact, in an intriguing article by Rod Dreher,²¹ he claims that the Antichrist will try to appear better than Christ. So he will be more forgiving (like with certain alternative lifestyles), more merciful—like perhaps with universal income and appear more tolerant—as to him perhaps all religions are acceptable, as long as he too is worshipped.

It is often overlooked that we find this number in the Old Testament. After Solomon starts to have many wives and fall away, he begins in earnest to build the Temple,

collecting 666 talents of gold. One of the universal prophecies of the Church Fathers on the end times is that the installation of the Antichrist as a globalist lamb “unifying” the world will come shortly after the Third Jewish Temple²² is built, where he will reign for three and a half years. So, the number of his name, 666, is connected to a taxation for building the temple.

Saint John wrote these things for our edification, salvation and peace. Let us strive to be sealed by the grace of the Holy Spirit and give birth to Christ in our hearts,

then we will not be troubled or deceived by the wiles and evils of this world!

**Fr. John Downie,
St. Michael's Romanian Orthodox Church,
Southbridge, MA**

Notes

¹ Blessed Augustine called the Antichrist Christ's monkey in that he imitates Christ and God.

² Chrismation can be further understood as right faith and right praxis.

³ This is very significant because in the OT only the High Priest wore the name of Yahweh on his forehead, most likely in the form of the tetragrammaton and then only while serving in the Temple.

⁴ See Revelations 14:1

⁵ 12 tribes x 12 apostles/new tribes x 1000 = another number meaning completion and fullness.

⁶ See St Hippolytus on the Antichrist – and many other Fathers.

⁷ According to the Western Fathers. According to St Andrew Christ is the altar at which Another Angel was serving.

⁸ Father Raphael Noica in one of his conferences shared that the Star Wormwood falls into the fresh water and makes one third of all the fresh water bitter in the book of Revelations. He explained that the translation into the Ukrainian language of Wormwood is Chernobyl – which he hinted may be a specific reference radiation Poisoning.

⁹ St Arethas, Is. 14:12, Lk. 10:18

¹⁰ An interesting side note is that Revelations mentions this plague will last 5 months – the exact lifecycle of locusts Reardon, Revelations a Liturgical Prophecy, see corresponding chapter.

¹¹ In the 17th C, the Athonite monastery of Dionysiou depicted the locusts coming up out of smoking wells, and the smoke pattern is very similar to the infamous mushroom cloud of atomic bombs.

¹² Reardon, see ch. 9.

¹³ In Greek the word is pharmakeia φαρμακεία, etymologically where we get the word pharmacy from.

¹⁴ Sweet at first like sin, but bitter in consequence and/or knowledge of the future is sweet but bitter out of sympathy for those who will suffer. Ecclesiastes 1:18, “He who increases in

Knowledge increases in pain,” St Silvan, “the greater the love, the greater the pain.”

¹⁵ According to different interpretation it is not measured because of the huge number of gentiles that would come into the true temple, the Church.

¹⁶ The 3 ½ years also corresponds to how long it didn't rain because of Elijah's prayer and how long the temple was desecrated by Antiochus Epiphanes IV as well as the approximate time of Jerusalem's siege and fall to the Romans.

¹⁷ Saint Andrew of Ceasarea, Commentary on the Apocalypse, pg. 140

¹⁸ The Holy Fathers differ somewhat in the details as whether it is the beast from the sea that is the false prophet or the Antichrist, and vice versa, but they agree that whichever one is which, this is what they represent.

¹⁹ Many of the early manuscripts actually have the number 616 showing we shouldn't be too literal about the actual number or name itself but the meaning behind the number and the person behind the name.

²⁰ The phylacteries of the Jews contained portions of the torah and were worn on the forehead (right belief - orthodoxy) and the right hand (right action - orthopraxy). This number represents thinking and doing all for the earthly king and earthly kingdom.

²¹ <https://www.theamericanconservative.com/dreher/the-age-of-antichrist/>

²² “The Saviour raised up and showed His holy flesh like a temple, and he [the Antichrist] will raise a temple of stone in Jerusalem,” St Hippolytus, Treatise on Antichrist; “But when this Antichrist shall have devastated all things in this world, he will reign for three years and six months, and sit in the temple at Jerusalem; and then the Lord will come from heaven in the clouds, in the glory of the Father, sending this man and those who follow him into the lake of fire;” St Irenaeus of Lyons, Adversus Haereses, Chapter 30; there are many others as well.

New decisions of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church met on Thursday, December 16, 2021, for a working session at the “Patriarch Teoctist” Great Hall of the Palace of the Patriarchate under the chairmanship of His Beatitude Patriarch Daniel.

The Holy Synod elected by secret ballot His Grace Assistant Bishop Nestor of Hunedoara as new Bishop of Deva and Hunedoara, in place of Bishop Gurie Georgiu of blessed memory, who reposed in October 2021.

The enthronement of His Grace Bishop Nestor of Deva and Hunedoara took place on December 26, 2021.

At the same meeting, the following decisions were also taken:

- ❖ The year 2023 was declared Solemn Year of the pastoral care of the elderly and Commemorative Year of hymnographers and church chanters (psaltes) in the Romanian Patriarchate;
- ❖ The Holy Hierarch Diadochos, Bishop of Photiki, was included in the calendar of the Romanian Orthodox Church, with his feast day on March 29. The liturgical

texts of the synaxarion, the service and the akathist, as well as his icon, were also approved;

- ❖ The liturgical texts of the service and supplicatory canon of Saint Simeon the New Theologian (March 12) were approved;
- ❖ The text of the akathist to St. Justin the Martyr and the Philosopher (June 1) was approved;
- ❖ The Holy Synod approved the request of the National Agency Against Human Trafficking regarding the publication of a leaflet for the prevention of human trafficking and its distribution throughout the parishes of the Romanian Orthodox Church.

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church appreciates the social-philanthropic activity of dioceses, parishes, monasteries and social centres.

Press Office of the Romanian Patriarchate

His Grace Nestor as new Bishop of Deva and Hunedoara

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church during its working session on Thursday elected by secret ballot His Grace Assistant Bishop Nestor Dinculeana as new Bishop of Deva and Hunedoara, succeeding Bishop Gurie Georgiu of blessed memory, who reposed in October.

Since February, His Grace Nestor has been the Assistant Bishop to the Diocese of Deva and Hunedoara.

Archimandrite Gherontie Ciupe, the diocesan administrative vicar of the Diocese of Deva and Hunedoara, also ran for the same dignity. Bishop Nestor received 38 votes out of the 46 cast.

The enthronement ceremony has taken place on December 26, 2021.

Biography

Bishop Nestor of Deva and Hunedoara is the second youngest hierarch of the Romanian Orthodox Church, after Assistant Bishop Benedict of Bistrita of the Cluj Archdiocese.

He was born on June 11, 1983, in Craiova, and studied theology in his home city. He has a PhD in the History and Philosophy of Religions from the Faculty of Orthodox Theology in Alba Iulia.

He was ordained to the diaconate in 2007 and tonsured a monk in 2009. In 2011 he was ordained a hieromonk and protosyncellus, and in 2014 he was elevated to the rank of archimandrite.



Between 2018 and 2021, he was administrative vicar of the Diocese of Deva and Hunedoara. He was elected assistant bishop earlier this year.

Christ's Nativity – The Descent of the Heavenly Kingdom

Every winter, Christmas comes with its “wonder.” People adore seeing their lives flooded with Santas, presents, Christmas trees, decorations, and some of them even with the Sweet Baby Jesus. However, one may ask whether the first Christians perceived the Nativity and the newborn baby the same way. The earliest testimonies of the Christian community, the Gospels, seem to focus on other aspects. They depict the Nativity as the descent of the heavenly Kingdom on earth.

The Vision of Isaiah and the Report of the Nativity in the Gospel of Luke

The Gospel of Luke describes Christ's Nativity through some theophanic categories, as a divine manifestation on earth.¹ The account clearly echoes one of the cardinal theophanies of the Bible, the vision granted to the prophet Isaiah. A priest at the Temple in Jerusalem, Isaiah had the rare privilege to contemplate the heavenly liturgy. The revelation unfolds in the following way:

In the year that King Uzziah died, I saw the Lord (Adonai [MT], Kyrios [LXX]) sitting on a throne, high and lofty; and the hem of his robe filled the temple. ² Seraphs were in attendance above him; each had six wings: with two they covered their faces, and with two they covered their feet, and with two they flew. ³ And one called to another and said: “Holy, holy, holy is the Lord of hosts (Yahweh Sabaoth [MT], Kyrios Sabaoth [LXX]); the whole earth is full of his glory (kabod [MT], doxa [LXX]).” ⁴ The pivots on the thresholds shook at the voices of those who called, and the house filled with smoke. ⁵ And I said: “Woe is me! I am lost, for I am a man of unclean lips, and I live among a people of unclean lips; yet my eyes have seen the King, the LORD of hosts!” ⁶ Then one of the seraphs flew to me, holding a live coal that had been taken from the altar with a pair of tongs. ⁷ The seraph touched my mouth with it and said: “Now that this has touched your lips, your guilt has departed and your sin is blotted out.”²

This theophanic account, which is the first and a fundamental text for what we know about the heavenly liturgy, includes its essential elements: the Lord of Hosts (in Hebrew, *Yahweh Sabaoth*) sitting on the celestial throne, the glory that flows throughout the Temple, and the seraphim surrounding the throne. The creatures placed closest to the divine throne, the seraphim incessantly praise, serve, and magnify God.

The central notion of “glory” is ambiguous in all languages. On the one hand, it may denote human social “honor,” “magnificence,” or “glory,” from where we also have the expression “vainglory.” On the other hand, as in Isaiah's text, it may refer to the divine or heavenly light, the uncreated splendor surrounding the throne of God contemplated by the patriarchs and the prophets. Whereas the original term in the Hebrew Bible was *kabod*, the Septuagint and the New Testament used the word *doxa*, and its classic English rendering is that of “glory.”

The Kingdom of Heaven Descended on Earth

Examining St. Luke's account of the Nativity, one may rediscover the same elements of the Isaianic vision—the Lord of Hosts surrounded by glory and the heavenly hosts

servicing Him. Remarkably, the narrative of the Nativity as such is very brief, including only two verses. Nevertheless, what follows immediately is an extensive description of the descent of the angelic hosts who glorify God with similar hymns to those Isaiah heard in heaven. Yet, the visionaries in this instance are some humble shepherds of Bethlehem. The first celestial creature who comes and speak to them is the Angel of the Lord (*Aggelos Kyriou*, Lk 2:10), the character who visited Abraham and interrupted the sacrifice of his son (Gen 22:11). A character with the same name appeared to Moses in the burning bush on Mount Horeb (Exod 3:2), another one stood in front of Balaam and scared his donkey (Num 22:22-27), David contemplated another one in the sky with a sword drawn to destroy Jerusalem (1Chr 21:16), and another one manifested to Joshua the High Priest with a message from the Lord of Hosts (in Hebrew, *Yahweh Sabaoth*, 3:6-7).

This time, in the Gospel of Luke, the Angel of the Lord specifies that the Lord Sabaoth is the Infant Christ. We have to remind that the term “Lord” renders the Greek *Kyrios*, which is the regular word through which the Septuagint and the Hellenistic Hebrews used to translate the Hebrew Biblical divine name *Yahweh* or *Adonai*, exclusively predicated about God:

While they were there, the time came for her to deliver her child. ⁷ And she gave birth to her firstborn son and wrapped him in bands of cloth, and laid him in a manger, because there was no place for them in the inn. ⁸ In that region there were shepherds living in the fields, keeping watch over their flock by night. ⁹ Then an angel of the Lord (aggelos Kyriou) stood before them, and the glory of the Lord (doxa Kyriou) shone around them, and they were terrified. ¹⁰ But the angel said to them, “Do not be afraid; for see—I am bringing you good news of great joy for all the people: ¹¹ to you is born this day in the city of David a Savior (Sōtēr), who is the Messiah (Hristos), the Lord (Kyrios). ¹² This will be a sign for you: you will find a child wrapped in bands of cloth and lying in a manger.” ¹³ And suddenly there was with the angel a multitude of the heavenly host, praising God and saying, ¹⁴ “Glory to God in the highest heaven, and on earth peace among those whom he favors!”³

The text describes the event of the Nativity through the main theophanic categories the Bible employs to qualify divine realities. The glory of the Lord, the divine light, now descends to earth, and the shepherds become new visionaries like the ancient prophets Isaiah, Ezekiel, and Daniel. Angels are equally present with their hosts, and the shepherds contemplate their armies and listen to their celestial hymns in the last part of the theophany.

All heavenly realities—the glory and the angels—gravitate around the divine Infant whose presence explains their descent, for they came to earth to serve and glorify Him. The beginning and the end of the theophany make a direct reference to the Infant. Furthermore, at the end, the angel calls him “Savior,” “Christ,” and “Lord.” In conclusion, the evangelist portrays the scene of the Nativity through the central theophanic words and elements of the Old Testament and interprets and fashions the account through the prism of theophanic categories. In a word, St.

of the early Christian ecclesia and the whole world, is that the Lord Sabaoth was born in a manger, and He descended on earth with his divine glory and the angelic liturgy of heavens.

Isaiah and the Nativity Elements of the Gospel of Matthew

St. Luke is not the only evangelist to make recourse to Isaiah. St. Matthew equally envisions the events of the Nativity from the perspective of Isaianic prophecies. In his turn, the evangelist identifies Christ with Emmanuel, an enigmatic Infant born to a Virgin in one of Isaiah's visions: "All this took place to fulfill what had been spoken by the Lord through the prophet: 'Look, the virgin shall conceive and bear a son, and they shall name him Emmanuel,' which means, 'God is with us.'"⁴

Similarly, Matthew makes use of the same image of the divine light present on earth to point to the moment in which Christ begins His predication, and compares it with the coming into the world of the light that Isaiah prophesied.⁵ The idea of divine light descended to earth is also intimately linked with Christ's Incarnation in the Gospel of St. John the Theologian. We may first remind his testimony that Christ, "the true light, which enlightens everyone, was coming into the world" (Jn 1:9). Second, a few lines further, the evangelist describes the Incarnation through the language of descended divine glory while stating that "the Word became flesh and lived among us, and we have seen his glory (*doxa*), the glory as of a Father's only Son, full of grace and truth" (Jn 1:14).

This perspective of the Incarnation as a descent of the divine glory is congruent with another central biblical episode regarding Christ's luminous divine identity, namely his transfiguration. Under this perspective, the same Gospel

of Luke narrates the episode and definitely describes Christ as the descended divine glory: "And while he was praying, the appearance of his face changed, and his clothes became dazzling white. Suddenly they saw two men, Moses and Elijah, talking to him. They appeared in glory (*doxa*) and were speaking of his departure, which he was about to accomplish at Jerusalem."⁶ We may conclude that, in general, early Christians frequently and consistently conceived of Christ as the divine light or glory descended on earth.

Conclusion

The account of Nativity is not only a story about the Messiah who came to us as a poor baby in Bethlehem. It is also a theophanic narrative which, similarly with the theophanies of the Transfiguration or of Christ's baptism in the Jordan, attempts to disclose the divine and luminous identity of the newborn baby. While the poor baby account leads us to the psychology of the event and attempts to stir up reader's compassion, St. Luke raises our minds to the divine identity of the child. He forces our minds to think of God's condition, of His luminous nature distinct from everything we know, and of the miraculous and paradoxical way this divine Christ assumed our human condition of humility. Our modern times frequently cover Christian realities with a commercial sweetness that obscures their divine authenticity and the sublime nature of their message. Yet, St. Luke's Nativity narrative unveils to us that the baby born in Bethlehem is the Lord of the Angelic Hosts coming to His lost creation to save it from the shadow of death.

Fr. Dragoş Giulea PhD

Notes

¹ For further literature on Christ's Nativity, see Raymond E. Brown, *The Birth of the Messiah: A Commentary on the Infancy Narratives in the Gospels of Matthew and Luke* (G. Chapman, 1977); Mark Coleridge, *The Birth of the Lukan Narrative: Narrative as Christology in Luke 1-2* (Sheffield: Sheffield Academic Press, 1993); Mari-Emile Boismard, *L'évangile de l'enfance (Luc 1-2) selon le proto-Luc* (Paris: Gabalda, 1997); Chang-Wook Jung, *The Original Language of the Lukan Infancy Narrative* (London: T&T Clark, 2004); Peter Stuhlmacher, *Die Geburt des Immanuel: die Weihnachtsgeschichten aus dem Lukas- und Matthäusevangelium* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005); Geza Vermes, *The Nativity* (London: Penguin Books, 2006); Jeremy Corley (ed.), *New Perspectives on the Nativity* (London, T&T Clark, 2009).

² Isa. 6:1-7. All biblical references are from *The New Revised Standard Version*. For the Hebrew Masoretic Text, see K. Elliger

and W. Rudolph (ed.), *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1984); for the Greek critical edition, see Joseph Ziegler (ed.), *Septuaginta. Band 14: Isaias* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1983).

³ Luke 2:6-13. For the New Testament critical edition, see Eberhard and Erwin Nestle and Barbara and Kurt Aland (ed.), *Novum Testamentum Graece et Latine* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1993).

⁴ See Matt. 1:22-23, referring to Isa. 6:14.

⁵ See Matt. 4:13-16 ("He left Nazareth and made his home in Capernaum by the sea, in the territory of Zebulun and Naphtali, ¹⁴ so that what had been spoken through the prophet Isaiah might be fulfilled: ¹⁵ 'Land of Zebulun, land of Naphtali, on the road by the sea, across the Jordan, Galilee of the Gentiles—¹⁶ the people who sat in darkness have seen a great light, and for those who sat in the region and shadow of death light has dawned.'"), referring to Isa. 9:1-2.

⁶ Lk. 9:29-31.

Intrarea Maicii Domnului în Biserică

Postul Nașterii Domnului este o perioadă care ne este dată pentru a ne pregăti inimile să devină sălașul în care se va naște pruncul Iisus și în care sărbătoarea „Intrării Maicii Domnului în Biserică”, sau „Sărbătoarea luminii”, cum a mai fost numită în popor, vine ca o pregustare, ca o înainte-vestire a sălășluirii întru noi a *Soarelui dreptății*. Și așa cum apariția

Luceafărului vestește apropiatul răsărit al Soarelui, tot așa Intrarea Maicii Domnului în Templu vestește Întruparea lui Hristos. De aceea, începând de la această sărbătoare, în Biserică auzim cântându-se „*Hristos Se naște!*”

Înainte de a descoperi câteva dintre roadele duhovnicești ale acestei sărbători, pentru a ne desfăta cu ele, trebuie să facem unele precizări de natură istorică pentru a înțelege pe deplin această sărbătoare. Și mai întâi să spunem câte ceva despre Templu.

Acesta a fost construit exact după porunca lui Dumnezeu, fiind clădit asemenea urcușului duhovnicesc, în trei trepte, corespunzătoare celor trei etape descrise de Părinții filocalici ca fiind *curățirea, iluminarea și desăvârșirea*. După același model sunt construite și Bisericile noastre. Astfel, în afara Templului era jertfelnicul curățirii, unde se aduceau arderile de tot. Intrarea în Templu se făcea prin intermediul a 15 trepte corespunzătoare celor 15 Psalmi (de la 119 la 133) denumiți pentru aceasta *Psalmii treptelor*. Cel ce dorea să ajungă în Templu, trebuia să se oprească pe fiecare treaptă și să rostească Psalmul corespunzător pentru curățire. Apoi urma *Sfânta*, unde preoții aduceau tămâieri și era îngăduit și poporului să intre pentru a-și aduce jertfele. Dincolo de Catapetasmă era *Sfânta Sfințelor*, locul cel mai sfânt al Templului, unde se găseau cele mai prețioase și mai importante obiecte ale poporului lui Israel, obiecte care dădeau mărturie despre prezența nemijlocită a lui Dumnezeu în mijlocul poporului, dând mărturie și de împăcarea lui Dumnezeu cu oamenii. Astfel, aici se găsea norul Slavei dumnezeiești, chivotul Legii în care erau tablele legii, toiagul lui Aaron care odrăslise și năstrupa de aur în care se păstra mana cu care a fost hrănit poporul în pustie. De asemenea aici se găseau heruvimii ce străjuiau chivotul Legii, focul sacru din înălțime, uleiul ungerii și sorții *Urim-Tumim*.

Nu vom intra în mai multe amănunte, vom mai spune doar că Templul în care a fost adusă Maica Domnului nu era cel inițial construit de Solomon, care fusese dărâmat în anul 586 î.d.Hr., ci cel construit ulterior, după robia babilonică, aprox. în anul 515 î.d.Hr. de către Zorobabel și care a fost mai târziu restaurat și mărit de regele Irod. Felul în care a început construcția acestui al doilea Templu este vrednică de o atenție sporită din partea noastră, deoarece de aici putem trage mult folos duhovnicesc.

Întorși acasă din robie, israeliții începuseră să-și construiască – după cum era și firesc – alte case și, deși Templul lui Dumnezeu era în ruină, nimeni nu lua seama la

acesta. De aceea, a fost cuvântul lui Dumnezeu către poporul Său prin Proorocul Agheu astfel:

Așa zice Domnul Savaot: Poporul acesta grăiește: «N-a venit încă vremea ca să zidim templu Domnului». Atunci a fost cuvântul Domnului către proorocul Agheu, zicând: Este oare, timpul, ca voi să locuiți în casele voastre cu pereții lucrați în tăblii, când templul acesta este în ruină? Și acum, iată ce zice Domnul Savaot: «Fiți cu băgare de seamă la căile voastre! Voi ați semănat mult, dar ați cules puțin; ați mâncat, dar nu v-ați săturat; ați băut, dar nu v-ați îmbătat; v-ați îmbrăcat cu veșminte, dar nu v-au ținut de cald și ați strâns simbria voastră ca să o puneți într-o pungă spartă». Așa grăiește Domnul: «Fiți cu băgare de seamă la căile voastre! Suiți-vă în munte și aduceți lemne ca să clădiți iarăși templul în care voi binevoi și Mă voi preaslăvi», zice Domnul (Agheu 1, 2-8).

Desigur, primul înțeles al acestui cuvânt ar fi acela că Dumnezeu trebuie pus întotdeauna pe primul loc, mai presus de orice ceea ce ne înconjoară. Cu toate acestea, acest cuvânt poate fi înțeles și din punctul de vedere al vieții noastre lăuntrice. Faptul că Dumnezeu insistă de două ori zicând „Fiți cu băgare de seamă la căile voastre” arată cuvântul ca țintind de fapt viața lăuntrică, calea mântuirii. Nu vrea Domnul ca noi să ne îngrijim mai mult de cele exterioare, cu atât mai mult dacă această grijă duce la neglijarea interiorului nostru, așa cum a spus El însuși: „**Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire și de lăcomie. Fariseule orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară!**” (Matei 23, 25-26) Îl vom auzi mai târziu pe Sf. Ap. Pavel explicându-ne de ce este atât de important să acordăm atât de multă atenție interiorului nostru: „**Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?**” (1 Corinteni 6, 19).

Referitor la templul din vremea lui Zorobabel, proorocia lui Agheu a arătat faptul că slava acestui templu va cunoaște perioada sa de apogeu: „**«Slava acestui templu de pe urmă va fi mai mare decât a celui dintâi»,** zice Domnul Savaot, «și în locul acesta voi sălășlui pacea», zice Domnul Savaot” (Agheu 2, 9). Analogia pe care o aflăm aici trimite la viața duhovnicească prin comparația pe care se face între templul lui Solomon și cel al lui Zorobabel.



Precum sufletul este mai presus decât trupul, tot astfel și templul lui Zorobabel îl va depăși în slavă pe cel al lui Solomon. Prin urmare în acest Templu a fost adusă prunca Maria.

Obiceiul era atunci ca toți oamenii să aducă jertfă de curățire pentru a primi binecuvântare de la Dumnezeu, lucru pe care s-au străduit să-l facă și dreptii Ioachim și Ana, oameni de vază în popor, descendenți din neam împărătesc (Ioachim) și preoțesc (Ana). Însă jertfa lor nu a fost primită de către preoții Templului, pentru că, ziceau ei, nu *aduseseră sămânță în Israel*, adică nu aveau urmași. Mare ocară a fost atunci peste ei, căci cei care nu aveau copii erau considerați blestemați de către Dumnezeu. Erau albiți de zile, fără deci a mai avea nădejde că vor putea să mai zămislească acum. S-au rugat însă lui Dumnezeu,

având ca temei al nădejzii lor pe Avraam și pe femeia lui, Sara, care primiseră rod la bătrânețe. Și și-au însoțit rugăciunea cu făgăduința de a afierosi pruncul ce se va naște, fie băiat sau fată, lui Dumnezeu.

Și rugăciunea le-a fost ascultată, și-a fost cuvântul Domnului către ei, lui Ioachim mai întâi, care a auzit: „**Vei primi un copil care va fi o slavă nu numai pentru tine, ci pentru lumea-ntreagă!**”, apoi către Ana, care a auzit acestea: „**Dumnezeu a auzit rugăciunea ta și vei pune pe vestitoarea bucuriei și vei pune numele ei Maria, căci prin ea se va face mântuirea întregii lumi!**”

Și au născut la adânci bătrâneți, atunci când firea și-a stins în ea pornirile sângelui, cum spune dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul, când „firea și-a apropiat limpezimea dintru început”. Și-au pus numele ei Maria, care înseamnă *Luminătoarea!*

La 3 ani prunca Maria a fost gătită să fie adusă la Templu, pentru a-I sluji Domnului, așa cum făgăduiseră sfinții ei părinți. Înconjurată de un alai de fecioare, rudeniile de-ale sale, având toate făclii aprinse în mâini, ea a pornit în această călătorie plină de lumină, de la Nazaret la Ierusalim, cale de trei zile, împlinind cuvântul Proorocului David care zice: „*Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, prietenele ei se vor aduce ție*” (Ps. XLIV, 16). Ajunsă aici, ea a luat-o înaintea tuturor, deși fragedă cu vârsta, și a urcat singură cele 15 trepte, ducându-se singură la arhiereul Zaharia, care a întâmpinat-o și a dus-o chiar în cele mai dinăuntru, în Sfânta Sfințelor. Acolo se spune că a trăit până la vârsta de 12 ani.

Acestea au fost aspectele istorice legate de această sărbătoare, aspecte care i-au făcut pe unii bibliști și/sau istorici să se îndoiască și să conteste adevărul direct, istoric al intrării Maicii Domnului în Templu, și anume în Sfânta Sfințelor. Și spun acest lucru nu de dragul polemicii, sau ca să iscodim cu mintea toate acestea, ci dimpotrivă, pentru a nu cădea în această ispită a rațiunii peste măsură, rațiune care iată se face deschizătoare a necredinței. Și aduc acești slujitori ai rațiunii reci două argumente ca să arate că Maica Domnului nu a intrat în Sfânta Sfințelor. În primul rând că acest episod este relatat nu într-o carte canonică, ci într-o carte apocrifă, numită *Evanghelia lui Iacov*, sau *Protoevanghelia*, și ca atare nu este demnă de luat în considerare. Al doilea argument ține strict de istoria vechi-testamentară, unde Legea veche interzicea cu strășnicie oricărei om să intre în Sfânta Sfințelor, ceea ce, zic ei, nu putea fi încălcat de către nimeni. Aceleași greșeli pe care le-au făcut protestanții și ateii. Primii n-au ținut cont de Sf. Tradiție, de învățătura transmisă pe cale orală de Sf. Părinți, bazându-se doar pe Sf. Scriptură, iar ceilalți au pus mai presus decât Pronia divină rațiunea și argumentele istorice. Dacă ne limităm doar la Scripturi ne vom îneca, asemenea sectarilor, în propria mândrie, pentru că suntem lipsiți de ajutorul Sf. Părinți care au tâlcuit Scripturile inspirați fiind de Duhul Sfânt. Dacă ne depărtăm de Sf. Scriptură, ne depărtăm de adevărul revelat de Însuși Dumnezeu. Trebuie dar, frați creștini, să avem în toate temei și din Scriptură și de la Sf. Părinți.

În ceea ce privește sărbătoarea de astăzi, în sprijinul celor puse ne vin mărturiile unor sfinți ca

Sf. Grigorie al Neocezareei, Sf. Maxim Mărturisitorul, Sfinții Gherman, Teofilact și Simion Metrafrastul. Să nu credeți că încerc să o apăr pe Maica Domnului. Cum, și cine ar putea? *Noi* avem nevoie să fim apărați și, de cele mai multe ori, chiar de noi înșine! Toți înaintașii noștri au mers prin credință, iar Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă mereu la aceasta zicând: *„Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmași-le credința”* (Evrei 13, 7).

S-a înmulțit rațiunea iscoditoare și a slăbit credința. S-au înmulțit cunoștințele, dar cu ce preț? Dragostea s-a împușinat. Căci *„cunoștința îngâmă, iar dragostea zidește”* (1 Corinteni 8, 1). De aceea avem nevoie să ne ținem ochii credinței deschiși, ca să putem pătrunde înțeleșurile tainice ale acestei sărbători. Altminteri vom ajunge asemenea sectarilor, care iată nu se dau în lături s-o batjocorească pe Maica Domnului. Pentru că de judecăm lucrurile omenește, nu vom putea cere atunci daruri duhovnicești.

Întruparea lui Hristos este un lucru ce depășește puterea de înțelegere a oricărei minți omenești. Cum poate încăpea Dumnezeu întreg într-un trup atât de mic, de neputincios? Dar la Dumnezeu toate sunt cu putință... Un singur lucru n-a putut face Dumnezeu în cazul acesta: să Se unească cu necurăția!

Astfel, cea care urma să-L poarte pe Cel mai presus de fire, cea prin care Cel neajuns urma să ia trup, trebuia să fie mai presus decât cele pământești, mai presus și decât cele cerești. Și ea, Maica Domnului, care a fost în gândul lui Dumnezeu mai înainte de veci, a fost cununa creației lui Dumnezeu. În ea s-au împletit dumnezeiește cele două lumi, văzută și nevăzută, întrecând în sfințenie, curăție și frumusețe orice creație a lui Dumnezeu. Ea a dat adevărata strălucire creației lui Dumnezeu. Dacă Legea nouă a strălucit mai mult decât cea veche, dacă Hristos, El, Domnul Cerului și al pământului, a venit să desăvârșească Legea, atunci cea care L-a primit în pântecul ei s-a arătat mai presus decât chivotul Legii, mai presus chiar decât Sfânta Sfințelor.

Aici trebuie să mai subliniem un lucru foarte important, lucru care scapă atenției multora și care și astăzi dă bătaie de cap multora (în special iudei), dar care vine să ne arate cum se împletesc argumentele istorice cu cele duhovnicești. Am spus că Maica Domnului a fost adusă în cel de-al doilea Templu zidit de către Zorobabel, templu despre care am văzut că vorbește Agheu Proorocul. Această proorocie a fost considerată de către unii cercetători puțin „ciudată”, poate și din cauză că a fost socotită de către iudei neîmplinită, dar și fără putință de a se împlini vreodată, deoarece și acest Templu a fost dărâmat în anul 70 d.Hr. de către romani.

Fost-a deci cuvântul Domnului către Zorobabel prin gura proorocului Agheu, despre acest templu: *„Și slava acestui Templu de pe urmă va fi mai mare decât a celui dintâi”,* zice Domnul Savaot, *«Și în locul acesta voi sălășlui pacea»,* zice Domnul Savaot” (Agheu 2, 9).

Tradiția iudaică spune că din acest al doilea templu, din Sf. Sfințelor, lipseau 5 lucruri, cele mai importante, acelea care dădeau mărturie despre prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului și despre împăcarea oamenilor cu Dumnezeu. Lipseau: norul slavei dumnezeiești, care era prezența nemijlocită a lui Dumnezeu, chivotul legii, care era

tronul dumnezeirii, și focul sacru, uleiul de ungere și sorții *Urim-Tumim*, care dădeau mărturie pentru împăcare. Cum putea deci acest Templu să aibă o slavă mai mare decât cel dintâi? Și despre care pace se putea vorbi în el? Această proorocie s-a împlinit însă în mod strălucit prin intrarea în Sfânta Sfințelor a Maicii Domnului. Acest Templu s-a arătat cu adevărat cu mult mai slăvit decât cel dintâi, căci aici nu nor, nici chivot făcut de mână omenească Îl odihneau pe Cel neîncăput, ci cea care era cu mult mai presus decât toate acestea, căci l-a primit în pântecul ei pe Dumnezeu întreg. **Aici nu era Templul care închipuia doar, ca în umbră și în ghicitoră locașul lui Dumnezeu, ci era Biserica nefăcută de mână a Însuși Împăratul tuturor. Odinioară nici sorții, nici chiar chivotul n-au putut să-i împace pe iudei cu Dumnezeu; acum a intrat în Templu cea care a adus pace întregii lumi prin ridicarea blestemului strămoașei Eva!**

Proorocul Zaharia acoperit de Duhul Sfânt și fiind afară din sine, a adus-o pe pruncă în Sfânta Sfințelor, dar mai bine ar fi să zicem că el însuși a fost adus acolo unde nu i se cuvenea de către Ea. Desigur, de aici, lui Zaharia i s-a tras și moartea. Aceasta s-a făcut însă spre întărirea noastră a credincioșilor, arătându-se prin aceasta că harul dat Maicii lui Dumnezeu ne poate învrednici să fim acolo unde după adevăr nu ni se cuvine să fim. Căci, așa cum spunea părintele Arsenie Papacioc, **ce face Dumnezeu cu puterea, face Maica Domnului cu rugăciunea.**

Sfânta Sfințelor era odinioară inima tainei lui Dumnezeu în mijlocul poporului Israel. Acolo intra doar arhierul o dată pe an pentru a mijloci pentru el și pentru popor. Maica Domnului intră în această zi în inima tainei lui Dumnezeu. Iar taina inimii Maicii Domnului poartă în sine taina inimii noastre a fiecăruia. Acum Maica Domnului aduce taina noastră înaintea lui Dumnezeu cerând bunăvoința Lui pentru noi. Acum noi, cei păcătoși – nevrednici de a ne apropia de Sfântul Altar – avem îndrăzneala să nădăjduim că vom fi primiți.

Acum, la începutul Postului, Maica Domnului se gătește pe sine a fi Biserica lui Dumnezeu, model făcându-se pentru noi, vestind astfel nașterea lui Hristos, Izbăvitorul lumii, și în noi în fiecare. Astăzi prunca de trei ani se gătește spre a fi Maica Luminii, pentru ca și noi să putem îndrăzni să ne facem fii ai luminii. De aceea poporul a numit această zi *Sărbătoarea luminii*; de aceea Biserica o slăvește prin acest tropar, căruia și noi cu umilință și recunoștință să i ne alăturăm:

Astăzi înainte însemnarea bunăvoinței lui Dumnezeu și propovăduirea mântuirii oamenilor; în Biserica lui Dumnezeu luminat Feocioara se arată și pe Hristos mai înainte Îl vestește. Acestea și noi cu mare glas să-i cântăm: Bucură-te plinirea rânduielii Ziditorului!

Protosinghel Hrisostom, Mănăstirea Putna

Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2021 în Patriarhia Română ca *An omagial al pastorației românilor din afara României și An comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*. Tema aceasta va fi prezentată în lucrarea de față astfel:

I. Cinstirea în Biserică a celor adormiți în Domnul: temeuri patristice și liturgice;

II. Valoarea liturgică a cimitirele ortodoxe, expresie a credinței, a respectului și a dragostei pe care credincioșii români ortodocși o au față de cei trecuți la Domnul;

III. Parastas la cimitirul Cypress Hills.

I. Dumnezeu Însuși este iubire, iar cei care nu iubesc nu pot să-L cunoască (1 Ioan 4, 8). De aceea, orice formă de manifestare a iubirii este nu numai o îndeplinire a poruncii pe care Dumnezeu ne-a dat-o, ci și o continuă cunoaștere a mării Sale milostiviri. Iubindu-i pe semenii noștri, Îl iubim pe Dumnezeu, așa cum, dacă-L iubim cu adevărat pe Dumnezeu, inevitabil îl iubim pe semenii noștri.

Iubirea față de semenii nu se manifestă numai în timpul vieții pământești, ci trece dincolo de moartea fizică. Rugăciunile pe care le facem pentru ei, după ce au trecut la cele veșnice, ne ajută să fim în comuniune, iar îngrijirea locurilor în care sunt înmormântați este o responsabilitate de netăgăduit. Întâlnirea cu ei în rugăciune este și întâlnire cu Hristos Domnul, Cel care a biruit moartea prin Răstignirea și Învierea Sa.

Pomenirea celor adormiți are ca fundament credința că sufletul omului este nemuritor și își continuă existența în planul vieții viitoare. Acest adevăr a fost exprimat de către tradiția patristică dintotdeauna. Sfântul Ciprian al Cartaginei (†258), de exemplu, arată că „moartea nu este un sfârșit, ci o trecere și un pas spre veșnicie”. În aceiași termeni se exprimă și Sfântul Grigorie Teologul (†390), care ne învață că „toți cei care au trăit potrivit lui Dumnezeu trăiesc [în continuare] pentru Dumnezeu, chiar dacă au plecat din lumea aceasta”. Este și motivul pentru care obișnuim să-i numim pe cei decedați nu morți, ci adormiți în Domnul, adică întru nădejdea Învierii.

Totodată, cinstirea celor adormiți se întemeiază pe ideea comuniunii dintre cei de aici și cei de dincolo și pe necesitatea rugăciunii pentru toți. Biserica - triumfătoare și luptătoare - îi cuprinde pe toți, și pe cei care au ajuns la odihna veșnică și pe cei care sunt încă pe calea nevoițelor, iar între unii și alții există o neîntreruptă comuniune de iubire și de simțire, noi cerând ajutorul sfinților și rugându-ne, în același timp, pentru cei nedesăvârșiți, ca Dumnezeu să adune „din cele patru vânturi” Biserica în Împărăția Sa. Vorbind despre această comuniune, Origen spune că „și sufletele sfinților de curând adormiți ...vin în întâmpinarea celui credincios, aducându-i și sprijinul cererii lor”.

Tertulian (†240) spune: „Noi facem rugăciuni

(aducem ofrande) pentru cei morți în fiecare an, la ziua morții lor.” Sfântul Ciprian al Cartaginei ne dă mărturie despre existența unei persoane anume desemnate pentru consemnarea numelor martirilor și a datei morții lor, astfel încât în ziua comemorării lor să li se săvârșească pomenirea. În liste speciale erau înscrise martirii și această formă de recunoștință și evlavie față de jertfa lor pentru Hristos stă la baza întocmirii martirologiilor, documente de maximă importanță prin care se reconstituie momente semnificative din istoria creștinismului. Tot în liste speciale erau înscrise și episcopii răposați ai Bisericii. Astfel s-au pus bazele dipticului liturgic-canonice al Bisericii, care pe de o parte subliniază continuitatea apostolică, iar pe de altă parte precizează, descrescător, ordinea ierarhică a tronurilor episcopale, rânduială respectată până astăzi.

Credința în folosul rugăciunilor pentru cei adormiți era atât de puternică în primele comunități, încât creștinii din primul veac chiar se botezau pentru morții lor: **“fiindcă ce vor face cei care se botează pentru morți? Dacă morții nu înviază nicidecum, pentru ce se mai botează pentru ei?”** (1 Cor. 15, 29).

Sfântul Simeon, Arhiepiscopul Tesalonicului (sec. XV), explica astfel folosul rugăciunilor și al jertfelor care se aduc pentru cei adormiți: „**folosul ce au cei adormiți de la acestea, și pentru aceasta toți trebuie să săvârșească sfinte pomeniri și mai cu seamă Înfricoșătoarea Jertfă (Dumnezeiasca Liturghie), căci pentru aceasta s-au orânduit, fiindcă prin rugăciunile, Liturghiile și milosteniile care se fac, nu numai că se dă iertare de păcate celor ce ar fi păcătuit și ar fi murit în pocăință, dar încă și celor ce au viețuit în bunătate și au luat sfârșit bun li se dăruiește mai mare înălțare întru slava Domnului”.**

Înțelegem de aici că cea mai puternică rugăciune, în care se exprimă plener comuniunea dintre cei vii și cei adormiți, este Sfânta Liturghie. Despre aceasta Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „**Când întregul popor stă cu mâinile ridicate către Dumnezeu, când tot clerul se roagă, când înfricoșătoarea Taină stă de față, atunci cum să nu se imblânzească Dumnezeu când ne rugăm pentru ei?”**

La Proscomidie preotul așează pe Sfântul Disc miridele pentru cei vii, alături de miridele pentru cei adormiți, mijlocind în rugăciune către Dumnezeu, pentru cei de aici, de pe pământ, ca și pentru cei de dincolo, din spațiul veșniciei.

Biserica se roagă pentru odihna sufletelor celor adormiți în Domnul, cinstește și cultivă memoria lor și așteaptă cu credință și speranță învierea morților și viața Împărăției lui Dumnezeu. Dar întrucât nu se cunoaste precis starea sufletelor celor care au adormit în nădejdea Învierii și a vieții celei de veci, toți cei trecuți la viața veșnică au nevoie de rugăciunile Bisericii, mai ales dacă au plecat din lumea aceasta fără o pregătire corespunzătoare. Prin rugăciunile Bisericii se iartă acele păcate pentru care cei adormiți în Domnul nu au mai avut timp să arate pocăință prin fapte bune.

În al doilea rând, pomenirea morților este un act de

iubire pentru ei. Când ne rugăm pentru cei adormiți arătăm că îi iubim, iar sufletul lor nemuritor simte iubirea noastră!

În al treilea rând, actul de pomenire al celor adormiți în Domnul este un act de speranță. Noi pomenim pe cei care au adormit în Domnul, adică în nădejdea Învierii și a vieții celei de veci.

Pe lângă rugăciunile din cadrul Sfintei Liturghii, în Sfânta Biserică au existat dintotdeauna slujbe speciale pentru cei adormiți (înmormântări, sărindare, parastase etc.), însoțite de milostenii și daruri, ca expresie a dragostei și purtării de grijă față de cel răposat, iar făcând aceasta, avem conștiința datoriei împlinite, manifestându-ne totodată dragostea pentru ceilalți și încrederea în mila și ajutorul lui Dumnezeu față de toți. Atunci când este posibil, parastasul este urmat de o rânduială de rugăciune pe care preotul, împreună cu cei din familie, o săvârșește în cimitir, la mormântul celui adormit în Domnul.

II. Cimitirele au desigur o semnificație liturgică, dar și o valoare culturală. Ele sunt expresia respectului și pioasei aducerii aminte față de înaintași. Este semnul neuitării și prețuirii noastre pentru dânșii și speranța comuniunii lor veșnice cu Hristos Domnul, în nădejdea Învierii și a vieții veșnice.

„Când intru într-un cimitir eu am certitudinea că este un loc sfânt și aceasta pentru că, printre cei care își dorm somnul de veci, mulți dintre ei sunt sfinți”, spunea Înaltpreasfințitul Părinte Calinic al Sucevei și Rădăuților.

Pentru că sufletul omului este scânteie dumnezeiască, încă din cele mai vechi timpuri strămoșii noștri, în funcție de înălțimea culturii și de ascuțimea duhovnicească au acordat un loc aparte cimitirului.

În creștinism trupurile morților sunt îndreptate spre răsărit, sunt așezate în straie bune, de sărbătoare, nu sunt așezate oricum în casă sau în capelă, nu sunt scoase cu indiferență și fără reverență, li se face o impresionantă slujbă de înmormântare și stau în lumina Învierii. Și de aceea Biserica trebuie să dea o atenție deosebită cimitirelor.

Locurile unde se odihnesc înaintașii noștri trebuie să fie îngrijite și respectate, sunt printre cele mai sacre locuri dintr-o comunitate. Dacă nu mâine, într-o zi vom ajunge și noi acolo: de la Liturghia din biserică la Liturghia cerească din cimitir.

Prezența cimitirului în comunitate, cu impresionantele cruci și simboluri creștine, nu este doar amprenta timpului ci și cea a veșniciei. Cimitirul nu este doar o expresie a trecutului, ci și o imagine a viitorului, nu este doar un loc al tăcerii, al crucilor mute ce vorbesc doar când le citești numele înscrise, ci și al reflexiei, al introspecției și al frământării interioare. A zăbovi în starea de rugăciune, din când în când, în cimitire, e mai degrabă dovadă de trezvie și râvnă spre sfințire.

“Dumnezeu se bucură, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, când unii pentru alții se roagă și ne îndeamnă să nu încetăm să îi ajutăm și să aducem rugăciuni pentru cei adormiți.”

III. Urmând cuvintelor Sfântului Ioan Gură de Aur și faptului că anul 2021 a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept *„Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul, valoare liturgică și culturală a cimitirelor”*, cu binecuvântarea IPS Mitropolit Nicolae și la îndemnul Părintelui Protopop Daniel Ene, credincioșii

bisericii Sfântul Nicolae și Sfântul Gheorghe din NY, împreună cu domnul Cristian Pascu, președintele Societății Române Creștine *“Dorul”* din NY, în ziua de 12 Septembrie 2021, au venit la cimitirul Cypress Hills din Queens, NY pentru a săvârși slujba de pomenire a românilor adormiți întru Domnul și înmormântați aici. Aici sunt mormintele a peste 180 de români, mai mult de jumătate din ele fiind în posesia Societății Creștine *“Dorul”*. Interesant de amintit este un mormânt pe care este inscripționat numele Carol Davila sau mormântul generalului erou Rădescu.

Prin aceasta slujbă ne-am rugat Domnului să dăruiască iertare tuturor românilor care odihnesc aici, arătând și prin această întreită dragoste: ***de Dumnezeu, de Biserică și de neam și că suntem păstrători ai tradițiilor noastre românești pe aceste meleaguri***, așa cum frumos spunea părintele Vasile Vasilache.

Totodată, am invitat și copiii Școlii noastre duminicale pentru a-i învăța că trebuie să ne apropiem cu respect de mormintele celor adormiți întru Domnul din neamurile noastre, să ne rugăm pentru dânșii, să facem milostenie pentru ei, să aprindem o lumânare, să punem o floare la mormântul lor. Am slujit împreună cu părintele Ioan Preoteasa de la biserica Sf. Ap. Andrei, NY.

La finalul slujbei am dat citire mesajului Părintelui Protopop Daniel Ene către Societatea Română Creștină *“Dorul”* și am oferit domnului președinte Ing. Cristian Pascu ***Icoana comemorativă a Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi pentru anul 2021***, ca prilej de binecuvântare și ocrotire a dânsului și a Societății pentru activitatea depusă în sprijinul românilor care viețuiesc pe aceste meleaguri.

O altă acțiune a bisericii noastre a fost **“Parastasul eroilor neamului românesc”** la care am pomenit numele ierarhilor și preoților Bisericii Ortodoxe Române trecuți la Domnul (mitropoliții Antonie Plămădeală și Bartolomeu Anania, părinții: Vasile Vasilache, Dumitru Stăniloae, Benedict Ghiuș...) domnitori, ctitorii, miluitorii și binefăcătorii ai sfințelor lăcașuri, eroi români și moldoveni *care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român*. Au fost citite peste 500 de nume.

În așteptarea Învierii, din florile din cimitire, ogorul acesta sfânt vor răsări, într-o bună zi, oameni!

(Rugăciunea unui părinte calugăr din Sf. Munte)

„Nu doresc să trăiesc mult. Vreau să trăiesc cu Tine. Mult, viu și nefsărșit ești Tu. Vino și fă voia Ta întru mine. Vino când vrei și când socotești Tu. Vino ca o adiere, ca o binecuvântare, dacă socotești astfel, vino ca un fulger al încercării și arde-mi ființa dacă crezi că așa trebuie. Știu că ceea ce va urma vizitei Tale, în orice fel ai veni, va fi ceea ce-mi doresc eu mai adânc, ceea ce nu pot exprima și găsi nicăieri altundeva în afară de Tine. De aceea, pe Tine Te caut și aștept. Sunt dezamăgit de mine însumi, numai Tu rămâi, și vin la tine, Doctorul, luminarea și sfințirea sufletelor și trupurilor. Vin bolnav cum sunt și îmi încredințez Ție toată viața și nădejdea mea. Amin.”

**Preot Marius Daniel Dumitrescu
Biserica Sfântul Nicolae și Sfântul Gheorghe, NY**

Inteligența artificială versus Logosul divin

În cartea sa, *Homo Deus*, Yuval Harari urmărește trecerea umanității de la gândirea religioasă la cea umanistă și mai departe, actualmente, la inteligența artificială, ca schimbare a reperelor existențiale de înțelegere a lumii, de la zei și dogme, la gândirea subiectivă a omului și mai departe, odată cu înlocuirea umanismului cu inteligența artificială, de la gândire subiectivă umană la gândirea algoritmică specifică inteligenței artificiale. **Noua ideologie sau dogmă a epocii inteligenței artificiale este „Dataismul”, definit ca ”credința că toate entitățile și procesele sunt în fundamentul lor ultim algoritmi și orice realitate, de la creaturi vii la procese politice și materiale, sunt forme de procesare a datelor care în curând vor fi mai bine înțelese și cunoscute prin inteligența artificială”.**¹

Perspectiva reducerii complexității vieții umane subiective la un set de algoritmi deslușiți și apoi predefinibili și programabili este cea specifică transhumanismului ce urmărește contopirea omului cu tehnologia, continuarea evoluționismului natural al hazardului ce a condus până acum oarecum inteligent cosmosul și civilizația umană, printr-un evoluționism inspirat și programat de către om prin mijlocirea algoritmilor specifici limbajelor de programare din cadrul științei informatice a inteligenței artificiale. Perspectiva ultimă a acestei paradigme transhumaniste ce se vrea instaurată silnic în lume e cea a stării de Singularitate pe care apostolii acestei noi religii spun că o va atinge civilizația umană în urma creșterii exponențiale a puterii sale de computație, astfel încât nu doar ce e pe Pământ va fi controlat prin computer – așa cum imagina și părintele Theillard de Chardin inspirat de gândirea hindusă, prin răspândirea unui strat de computronium pe suprafața pământului – ci întreg cosmosul va fi controlat, de exemplu, printr-un limbaj de programare ce ar da comenzi quarcilor și gluonilor din lumea cuantelor de energie ce stă la baza lumii materiale.²

Această perspectivă globală și universală a instaurării inteligenței artificiale ca mijloc de atotstăpânire a cosmosului e însoțită și de perspectiva umană a introducerii și instaurării la nivelul uman biologic, personal și social a acestei inteligențe artificiale trâmbițată cu emfază de marii prooroci ai transhumanismului. Ei întrevăd un viitor ”strălucitor” al omului și a omenirii căreia i ”se va cere ... a ajunge până la urmă asemeni roboților ... noi înșine cyborgi pentru a deveni relevanți într-o societate viitoare” ... în care ”există deja tehnologia (blueprint) pentru crearea țesutului inervat sau cyborg” prin ”injectarea și amestecarea electronicelor în creierul uman” pentru a ”ne mări inteligența biologică cu o inteligență cuibărită în nor” (un fel de supraconștient informatic), deoarece ”este deja posibil să intri în creier cu un ac mic și să implantezi o plasă care se deschide și te conectează la Internet”.³

Practic se dorește o impunere cu forța, datorită inevitabilității evoluției tehnologiei inteligenței artificiale ce va domina în viitorul apropiat lumea, a unor tehnologii ce vor lua, efectiv, cu asalt omul ca ființă biologică spre a-l transforma într-un cyborg. Andy Adamatzky, directorul Unconventional Computing Ctr., Universitatea din vestul Angliei, descrie unele din modalitățile tehnologice de

realizare a acestei transformări a omului în cyborg printr-o pătrundere și inserare în organismul uman a unei rețele paralele care va controla practic neuronii dar și toate procesele moleculare ale organismului uman: „*Calculul personal va deveni intrapersonal și intracelular. Fiecare neuron uman va fi deturnat de o rețea moleculară care se auto-dezvoltă și se auto-repară. Calculatoarele vor fi rețele de filamente de polimer care cresc în interior și împreună cu omul. Semintele rețelilor vor fi injectate în embrioni în prima lună de dezvoltare a acestora. Vor forma o rețea gigantică în interiorul creierului. Calculatoarele vor fi în interiorul nostru. Vor acoperi toate creaturile vii dintr-o rețea de calcul unită. Milioane de nano-roboți (roboți la scară nanometrică) care trec prin capilarele creierului nostru, comunicând între ei (printr-o rețea locală fără fir), precum și cu neuronii biologici și cu Internetul. O aplicație ar fi să oferim realitate virtuală cu imersiune completă care să cuprindă toate simțurile noastre.*”⁴ Se imaginează, așadar, o dublare a rețelei neuronale umane printr-o rețea de filamente polimerice speciale de dimensiuni nanometrice, însoțită de o imensă armată de roboți care să ofere interfața de comandă și control asupra sistemului nervos central și periferic uman. De aceea, ne putem întreba, în ce măsură omul va mai fi el însuși ca individ și persoană stăpân pe propriile sentimente, gânduri, decizii și autodesțin dacă există o asemenea dublură și interfață de control introdusă în om încă din cel mai fraged stadiu al devenirii sale ca ființă biologică?

Și pentru a se dovedi rapiditatea cu care se mișcă noua revoluție a inteligenței artificiale, deja a apărut din 2019 și compania de dispozitive medicale, INBRAIN Neuroelectronics S.L., care implementează și comercializează cea mai puțin invazivă și cea mai inteligentă **tehnologie de realizare a interfețelor neuronale pe bază de grafen și a sistemelor inteligente de neuromodulație, care pot citi și modula activitatea creierului cu rezoluție foarte mare pentru a obține rezultate optime în terapiile neurologice personalizate.** Practic, există tehnologia de „enhancement” sau de îmbunătățire prin lărgire, sporire și augmentare a creierului și a sistemului nervos cu scopul declarat de improvizare și reparare a stării de sănătate deteriorate a acestui sistem, dar, ca și în cazul programelor cibernetice obișnuite, există automat și posibilitatea de deturnare de la scopurile pozitive ale acestei tehnologii, respectiv de înhățare sau hacking a sistemului nervos central și periferic cu consecințe catastrofale pentru libertatea, existența și statutul omului.⁵

Deci, să luăm aminte, care sunt perspectivele ce se propun omenirii în aceste timpuri și vremuri!

**Protos. Lect. Dr. Vasile Bîrzu,
Facultatea de Teologie Ortodoxă Andrei Șaguna,
Sibiu**

Note

¹ În analiza lui Harari, „religia nu înseamnă altceva decât credințe și comportamente arbitrare, care sunt în mare parte încercări imature și neștiințifice de a face față realității. În analiza sa, căutarea percepției spirituale și a transformării sinelui nu este menționată. Următoarea etapă a dezvoltării umane, umanismul, nu este altceva decât dependența de experiența subiectivă, cum ar fi dorințele și emoțiile, dar fără referire la niciun criteriu de rafinare, purificare sau ridicare a emoțiilor, aspirațiilor, idealurilor și intuițiilor. Și acum, în sfârșit, în era inteligenței artificiale și a „dataismului”, ființa umană este concepută doar în termeni materialisti: preferințele noastre în materie de mâncare, îmbrăcăminte, politică, divertisment, sport, mașini și sex formează identitatea noastră. Când spune că inteligența artificială ne cunoaște mai bine decât ne cunoaștem pe noi înșine, el se gândește la aceste preferințe, gusturi și identificări sociale. Prin această nouă dogmă a „dataismului” asistăm la eroziunea umanității noastre esențiale, care este înlocuită de idolatria simplei informații. În noua religie a dataismului experiența subiectivă, conștiința calitativă, percepția inimii, experiențele cele mai semnificative ale vieții sunt eliminate din descrierea realității.” Cf. The Spiritual Challenge of AI, Trans-Humanism, and the Post-Human World By Kabir Helmski | December 21, 2018 <https://www.tikkun.org/the-spiritual-challenge-of-ai-trans-humanism-and-the-post-human-world>. Pentru o analiză mai amănunțită a tendinței transhumanismului de a înlocui religia, vezi Schussler, Aura-Elena. “TRANSHUMANISM AS A NEW

TECHNO-RELIGION AND PERSONAL DEVELOPMENT: IN THE FRAMEWORK OF A FUTURE TECHNOLOGICAL SPIRITUALITY.” *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, vol. 18, no. 53, 2019, p. 93+. Accessed 23 Oct. 2020.

² Vasile Birzu, „Cunoașterea și înțelepciunea divină vs. Singularitatea cibernetică”, în Vasile Cristescu (ed.) Cunoașterea lui Dumnezeu în Teologia Dogmatică Ortodoxă, Premise spiritual-ecclesiale și provocări actuale, ed. Doxologia, Iași, 2020, pp. 273-301, p. 274.

³ Cf. The Spiritual Challenge of AI, Trans-Humanism, and the Post-Human World By Kabir Helmski | December 21, 2018 <https://www.tikkun.org/the-spiritual-challenge-of-ai-trans-humanism-and-the-post-human-world>

⁴ Andy Adamatzky... Cf. The Spiritual Challenge of AI, Trans-Humanism, and the Post-Human World By Kabir Helmski | December 21, 2018 <https://www.tikkun.org/the-spiritual-challenge-of-ai-trans-humanism-and-the-post-human-world>.

⁵ INNERVIA Bioelectronics, este o subsidiară a INBRAIN Neuroelectronics, este dedicată dezvoltării și comercializării sistemelor inteligente de grafen concepute pentru a modula semnalele nervilor vagi, decodificându-le în soluții medicale. Pentru mai multe informații, vă rugăm să vizitați inbrain-neuroelectronics.com. <https://www.inbrain-neuroelectronics.com/innervia.html>

Vizita Misionară în Ecuador, Peru și Bolivia

Cu ajutorul Bunului Dumnezeu, cu binecuvântarea IPS Părinte NICOLAE, Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Statelor Unite ale Americii și Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, și la invitația Excelenței Sale, Doamnei Camelia Ion Radu, Ambasadorul României în Peru, părintele Daniel Ene, secretar eparhial și protopop de New York, Noua Anglie și Estul SUA a vizitat comunitățile românești din Ecuador, Peru și Bolivia în perioada 11-19 noiembrie 2021.

A fost a doua vizită a unui preot ortodox român în Peru și prima în Ecuador și Bolivia.

ECUADOR - QUITO (11-13 NOIEMBRIE 2021)

Părintele Daniel a sosit în Ecuador joi 11 noiembrie și s-a întâlnit la sediul Consulatului General Onorific al României în Quito, Ecuador cu domnul consul Radu Mihail și soția dânsului Alexandra. Discuția s-a axat pe situația comunității românești din Quito și Guayaquil și s-a putut evidenția grija deosebită și dragostea necondiționată a domnului consul pentru comunitatea mică de români din Ecuador. Domnul consul a mulțumit IPS Nicolae și părintelui Daniel pentru această binecuvântare de a primi pentru prima dată în Ecuador un preot ortodox român canonic. Comunitatea ortodoxă din capitala ecuadoriană nu are nici o biserică ortodoxă canonică activă. Singura biserică

este la câteva ore bune distanță în Guayaquil în jurisdicția bisericii ortodoxe sârbe. **SÂMBĂTĂ 13 NOIEMBRIE a fost săvârșită prima SFÂNTĂ LITURGHIE ȘI SLUJBA PARASTASULUI în LIMBA ROMÂNĂ în Ecuador. Slujba a avut loc împreună cu comunitatea ortodoxă sârbă la Capilla San Charbel, o biserică maronită.** Imediat după Sf. Liturghie a avut loc și o întâlnire cu comunitatea ortodoxă română din zona capitalei ecuadoriene. În întâlnirea avută s-a subliniat faptul că nu există în Ecuador nici o biserică cu binecuvântarea Bisericii Ortodoxe Române și că singurii preoți canonici sunt părintele arhimandrit Rafail al Bisericii Ortodoxe Sârbe și părintele Alexei al Bisericii Ortodoxe Ruse. Cu acest prilej părintele Rafail și-a arătat disponibilitatea să vină în Quito de două ori pe lună pentru a purta și grija duhovnicească a comunității românești. În Ecuador, din documentația existentă, sunt în jur de 70-80 de persoane de origine română, majoritatea în cele două mari orașe Quito și Guayaquil.

PERU – LIMA (14-16 NOIEMBRIE 2021)

Prima întâlnire a părintelui Daniel Ene, pentru a doua oară în Peru, imediat după sosirea pe Aeroportul Jorge Chavez din Lima a fost cu comunitatea ortodoxă la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie duminică 14 noiembrie la



biserica Sf. Treime din Lima. Aflată acum în jurisdicția bisericii ortodoxe antiohiene, singura biserică ortodoxă din Lima adună în același loc ortodocși de toate etniile. Comunitatea bisericii adună greci, români, sârbi, antiohieni, ruși, ucraineni și convertiți peruani. Părintele Daniel a mulțumit părintelui Juan pentru grija pastorală pe care o poartă credincioșilor români și l-a încredințat de tot sprijinul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi în a continua această legătură de frățietate și de sprijin pentru buna grijire a românilor ortodocși din Peru și, mai ales, din Lima. Părintele Juan a vorbit cu multă dragoste despre sprijinul primit de biserică din partea românilor ortodocși și de faptul că sunt foarte activi în viața ortodoxă a Limei. **Numărul estimat al românilor din Peru este de 120. La Sfânta Liturghie și la Slujba Parastasului ce a urmat a participat și Excelența Sa, Camelia Ion-Radu, Ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Peru și corpul diplomatic al Ambasadei României în Peru.** Mulți români au participat la Sfânta Liturghie și slujba parastasului iar doamnele românce au pregătit bucate pentru toți cei participanți în sala socială a bisericii. A fost prima reuniune a comunității românești de mai bine de 2 ani.

Luni 15 noiembrie, părintele Daniel s-a întâlnit cu Excelența sa, Doamna Camelia Ion-Radu, și cu membrii corpului diplomatic al Ambasadei României în Peru. Discuțiile au fost despre realitățile comunității românești din Peru și despre greutățile întâmpinate în această perioadă de pandemie. Cu acest prilej părintele Daniel a dăruit, din partea IPS Mitropolit Nicolae, ca simbol al aprecierii și purtării de grijă a Înaltpreasfinției Sale față de românii care trăiesc în Peru, dar și pentru ostenitorii Ambasadei, **Icoana comemorativă a Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi pentru anul 2021, Anul omagial al pastorației românilor din afara României în Patriarhia Română.** Icoana o reprezintă pe "Maica Domnului de la Guadalupe – Patroana copiilor nenăscuți" care este o Icoană misionară a Sfintei Fecioare, cunoscută și ca "Icoana Maicii Domnului de la Guadalupe", venerată și ca protectoare a Americilor. Icoana dăruită păstrează în centru acest chip al Maicii Domnului dimpreună cu chipul Sfinților Împărați Constantin și Elena, ocrotitorii Mitropoliei, alături de Sf. Gheorghe Pelerinul și Sf. Rafael de Brooklyn, ocrotitorii Protopopiatului de New York, Noua Anglie și Estul SUA. Acest dar se dorește a fi prilej de binecuvântare și ocrotire

nu numai pentru ziduri, dar mai ales pentru toți cei care se ostenezc acum și de acum înainte în sediul Ambasadei spre grijirea poporului român care viețuiește pe aceste meleaguri.

De asemenea, o diplomă și medalie omagială a Anului Pastorației românilor din diaspora i-au fost oferite dnei Ioana Ciaușu, din partea Părintelui Patriarh Daniel pentru contribuția constantă la misiunea Mitropoliei în păstrarea credinței ortodoxe și promovarea culturii creștine în Peru. La rândul-i, dna Ioana a mulțumit PF Părinte Patriarh Daniel, IPS Mitropolit Nicolae și părintelui Daniel pentru onoarea acordată dar și pentru susținerea și sprijinul neobosit pe care Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi le-a arătat comunității românești din Peru. Doamna Ioana a studiat la Colegiul Sf. Sava și este absolventă de ASE, cu master în comunicare și relații internaționale la Academia Diplomatică din Madrid. Soție de diplomat peruan acum, doamna Ciaușu reprezintă în comunitatea românească din Peru un model de sacrificiu și de mamă.

BOLIVIA – LA PAZ (17-19 NOIEMBRIE 2021)

Ultima oprire a părintelui Daniel în această penultimă călătorie misionară prilejuită de anul 2021 a fost în La Paz, capitala Statului Plurinacional al Boliviei, la invitația doamnei Tereza Șelaru, Consul onorific al României în Bolivia. Orașul Nuestra Señora de La Paz, cunoscut mai ales ca La Paz, este capitala administrativă a Boliviei, este capitala cu cea mai mare altitudine (aprox. 4100 m) din lume și casă pentru aproximativ 20 de români. Mai sunt în evidențe încă câteva zeci în orașul Santa Cruz. În Bolivia nu există nici o biserică ortodoxă și nici un preot ortodox. Vă închipuiți bucuria și emoția atât a părintelui Daniel cât și a credincioșilor de a avea prilejul unei slujbe de Te-Deum și Parastas în limba română. Slujba a avut loc la Capela "Jardines de Cristo - Grădinile lui Hristos". A fost prima slujbă în limba română în această parte a munților Anzi.

Lipsa de oxigen a fost însă compensată de dragostea tuturor celor care au participat.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

**A consemnat,
Pr. Daniel Ene**

SAINT VOIVODE PRINCE STEPHEN THE GREAT

a Little Piece of History

The years 1457 to 1546, beginning with the reign of Prince Stephen the Great and ending with the death of his son Petru Rares, marked the finest period of military achievements and cultural prosperity in Moldavian history. Just decades after the fall of Constantinople to the Ottoman Turks (1453),

Byzantine culture was preserved and continue its life in Moldavia, in a new form, "*Byzantium after Byzantium*"¹. Manuscripts were illuminated with remarkable care, sculpture in wood and ivory flourished, and the technique of engineering works and fortification was developed. Above all, new and original architecture and church painting techniques were introduced. This unique artistic period took place within a tumultuous political climate across the whole of Europe. The Moldavian princes fought or made compromises to keep their thrones. They fought against the invasion of the Ottomans or sold their independence to the Sultan to enjoy material advantages.

Saint Voivode Stephen the Great, became prince of Moldavia in 1457, his reign lasting forty-seven years until his death in 1504. During his reign, forty-four monasteries and churches were built, enriching the principality of Moldavia with Orthodox sanctuaries.² According to legend, Voivode Stephen built a church after each battle on the advice of his spiritual confessor, Daniil Sisastrul (Daniel the Hermit).³ The chronicler Grigorie Ureche (1590-1647) mentions that Stephen considered a year without war as a misfortune and this might well account for the proliferation of churches under his reign.⁴ Ureche examines the reign of Stephen the Great in his work *The Chronicle of the Rulers of Moldavia and Their Life*, which covers the period from the establishment of Moldavia in 1359 to the year 1594. It is significant that Ureche himself claimed that he wrote his *Chronicle* with no intention to please or flatter any of the rulers. In his own words, it was written so that "the past years should not be drowned in oblivion."⁵ He insisted that, for his *Chronicle*, he examined both Moldavian and foreign documents and gather the historical data because he wanted to be a "reliable historian and not a writer of vain words."⁶

A deeply religious spirit characterizes his writing, which at the same time is natural, simple and fluent.

According to Ureche, Moldavia never had a prince like Prince Stephen the Great. While Ureche presents the prince as quick-tempered and ready to shed blood for Moldavia's independence, he also stresses the Voivode's intelligence, his courage in battles, and his agility as a war strategist. Moldavians loved Voivode Stefan, although there was war for the entire length of his reign. It is sufficient to read the following passage about the Voivode's death to see the love and honour accorded to him by the Moldavian people:

"He was buried at the Monastery of Putna amid the sorrow and tears of all the inhabitants, who deplored him as

a father. They knew that they were losing a great benefactor and leader."

Voivode Stephen became famous both in the region and beyond especially after he defeated the armies of Sultan Mehmed II in the battle of Vaslui (1475), thus stopping the advance of the Ottomans toward Europe.⁷ News of this victory traveled fast throughout Europe, a phenomenon that bears witness to the unexpected power and influence of



Moldavia.⁸

Although it was marked by continuing strife, the reign of Prince Stephen managed to maintain a country that was free from political and religious interference, while it continued to flourish artistically. He had managed to keep at bay his Hungarian and Polish neighbors, who were planning to carve up Moldavia, and the Ottoman Turks, for most of his reign.

The important battles won by Stephen against the Ottoman Turks earned him the reputation of being the defender of Romanian Orthodoxy. The chronicler Ureche recorded how people regarded Stephen as a saint after his death:

"After his death, they called him Stephen the Saint, not on account of his soul, which is in the hands of God - for he was a man with sins - but on account of the great deeds he accomplished."⁹

Stephen the Great is considered one of the greatest Romanian Voivodes. He was canonized as a saint on 20 June 1992 by the Romanian Orthodox Church under the name the Right-Believer Voivod Stephen the Great and Holy.¹⁰ His feast is celebrated in the Romanian Orthodox Church on July 2nd, the day of his death in 1504.

Adriana Bara PhD

Notes

¹ The phrase "Byzantium after Byzantium" ("Bizanț după Bizanț" in Romanian) was consecrated by Nicolae Iorga (1871-1960) as a book title for one of his many works. Iorga was a renowned scholar who had international reputation as a medievalist, Byzantinist, Latinist, Slavist, art historian and philosopher of history. He argued that the Byzantine Empire cultural forms have survived and preserved in Southeastern Europe for a long time after the Fall of Constantinople, especially by the Romanian Principalities, despite the Ottoman suzerainty.

² Grigorie Ureche, *Chronique de Moldavie, depuis le milieu du XIVe siècle jusqu'à l'an 1594*, edited by Émile Picot, texte roumain avec traduction française, notes historiques, tableaux genealogiques glossaire et table (Paris: Ernest Leroux, 1878), p. 221.

³ Vasile Dragut, *Pictura murala din Moldova sec. xv-xvi (The Moldavian Mural Painting XV-XVI Centuries)* (Bucharest, Romania: Editura Meridiane, 1982), p. 11.

⁴ Ureche, *op.cit.*, p. 116.

⁵ *Ibid.*, p. 3.

⁶ *Ibid.*, p. 5.

⁷ Mihai Barbulescu, Dennis Deletant Serban Papacostea, Pompiliu Teodor and Keith Hitchins, *Istoria Romaniei (Romanian History)* (Bucharest, Romania: Corint, 2004), p. 158.

⁸ Mihai Barbulescu, Dennis Deletant Serban Papacostea, Pompiliu Teodor and Keith Hitchins, *Istoria Romaniei (Romanian History)* (Bucharest, Romania: Corint, 2004), p. 158.

⁹ Marcu Beza, "The Romanian Chroniclers," *The Slavonic and East European Review* 9, (1930), p. 124.

¹⁰ The act of canonization is available electronically at <http://www.stefancelmare.ro/Tomos-s2-ss13.htm>

Eastern USA Deanery Assembly

- Wakefield, MA -

Every two years, in the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States, the autumn months are dedicated to the meetings of the Deanery Assemblies. On October 15-16, 2021, it was the turn of the Deanery of the Eastern USA to meet at the Romanian Orthodox Church of St. Parascheva in the city of Wakefield (Boston area), Massachusetts. These Deanery Assemblies represent good opportunities for local priests and lay delegates to meet with their Dean and Hierarch.

The Deanery Assembly at the Church of St. Parascheva was also special because, after a period of almost two years in which all the meetings took place virtually, this one took place in person and marked, to a certain extent, the return to a long-awaited and desired normalcy.

The meeting began on Friday, October 15, afternoon with a prayer invoking the Holy Spirit, after which V. Rev. Fr. Dean Daniel Ene, with the blessing of His Eminence Metropolitan Nicolae, and with the consent of the Assembly, appointed V. Rev. Fr. Nicolae Clempuş as the secretary of the meeting.

HE Archbishop and Metropolitan Nicolae then welcomed those present and expressed his joy of being able to meet face to face and daring to overcome the trials of the times with attentiveness and wisdom. It was a good opportunity to listen to some conferences related to the main theme of 2021 - the *Solemn Year of the Pastoral Care of Romanians Abroad, and Commemorative Year of those fallen asleep in the Lord; the liturgical and cultural value of the cemeteries*, but also the possibility to present the activity reports of the parishes from the Eastern USA. The most important thing remained, however, that of being able to be together in person, HE Nicolae concluded.

Rev. Fr. Daniel Ene thanked those present for the effort of coming there in person and reminded that for the

Eastern Deanery, the times are still difficult and full of trials, but we hope in the help of the Lord. Thanks were also addressed to V. Rev. Fr. Nicolae Simion and the host parish who had the courage to host and accommodate us by following the necessary guidelines. Father Dean then made an appeal to pray for those who are suffering, at home or in hospitals, as a result of being infected with the Covid virus. Fr. Nicolae Simion, the host of the Assembly, welcomed those present, saying that it is an honor and blessing to have such guests right around the feast of the Venerable Parascheva, the patron saint of the Church.

After the presentation made by the Secretary of the Assembly and the approval of the Agenda, the Minutes of the previous Assembly (which took place on October 18-19, 2019, at the Church of St. Mary in the Atlanta city area) were presented. Each priest then presented an activity report of the parish under his care, the achievements, the successes but also the shortcomings that each community in the Eastern USA faces.

Following this, V. Rev. Fr. Marius Dumitrescu from the Church of St. Nicholas and St. George in New York, who is at the present time recovering from a Covid infection presented via Zoom the conference on the theme: *Commemorative Year of those fallen asleep in the Lord; the liturgical and cultural value of the cemeteries*. At the end of this presentation, the people in attendance watched a video of the Panikhida (memorial service) performed by priests at the Romanian section of the Queens cemetery and the laying of flowers on the graves of those who are resting there (link here).

The project *The Church, Family of Romanians Everywhere*, carried out within our Metropolia was presented in detail with the activities undertaken in each parish. This project was based on the collaboration program

of US parishes with Romanian parishes. The joint activities that have been organized, alongside the exchange of information and experience between our communities, were presented during this part of the Assembly.

After dinner, the priests had a meeting with His Eminence Nicolae and V. Rev. Fr. Dean Daniel Ene, and the ladies present that were present met to discuss past projects, but especially future ones organized by AROLA (Auxiliary Organization of the Ladies of our Metropolia).

On Saturday, October 16, the second day of the Deanery Assembly began with the Akathist to the Venerable Mother Parascheva and a special prayer for the health of those suffering from Covid. Immediately after the Akathist, the first Zoom presentation of the day took place. His Grace Bishop Ignatie of Huși presented a conference on *The Pastoral Care of Romanians in the Diaspora, the tension between preserving ethnic and spiritual identity?* After presenting on this topic of great interest to the entire Romanian diaspora in the West, the priests and the delegates had the opportunity to ask questions and find valuable answers from HG Ignatie, who himself had the experience of the pastoral care of the Romanian community in Great Britain.

After a short break, Fr. Dustin Lyon of St. George's Greek Orthodox Church in DeKalb, IL, presented the conference on "Cultivating Vision Through Servant Leadership." This English-language presentation is part of a series of conferences organized by the *Orthodox Christian Leadership Initiative* that aims to further educate priests and leaders in Orthodox Churches who serve their communities in administrative or leadership positions. Father Dustin then answered questions from the room and invited those present to visit his organization's website.

The Deanery Assembly then continued with the presentation of the activity reports from the last two years. Preoteasa Flavia Ene presented the AROLA report, and Danielle Radu and Darius Sabău presented the report of the ROYA (*Romanian Orthodox Youth of the Americas*) Organization. Fr. Dean Daniel Ene presented the report of the Education Committee with a review of each parish and their religious education programs.

The final item on the agenda of the Assembly was the election of the new Deanery Consistory and the establishment of the location for the next Assembly in 2023, at the Mission of St. Gregory the Theologian in Greenville, SC. His Eminence Metropolitan Nicolae offered to V. Rev. Fr. Dean Daniel Ene, on behalf of His Beatitude, Patriarch Daniel, *the diploma and medal of the Commemorative Year 2021* for the intense missionary activity accomplished in Latin America during the recent years.



With hierarchical blessings, the members of the Deanery Assembly returned to their homes carrying forward the message of unity and encouragement for the difficult times in which we are living.

**V. Rev. Fr. Nicolae Clempuş,
Secretary of the Assembly**

Western USA Deanery Assembly

- Upland, CA -



The days of November 12 and 13, the final days before the beginning of the *Nativity Lent* of the year of salvation 2021, were an occasion of joy, communion and service with His Eminence Metropolitan Nicolae and the priests who came to the Parish of the Elevation of the Holy Cross in the city of Upland, California, for the Western USA Deanery Assembly.

With the blessing and under the presidency of His Eminence Archbishop and Metropolitan Nicolae, the work of the Deanery Assembly began on Friday, November 12, with the *Heavenly King* prayer and the welcoming address from our Hierarch, from V. Rev. Fr. Dean Mihai Bălan and from the Parish Priest, V. Rev. Archimandrite Nicodim Bibart. On this first day of the meeting, on the agenda were topics rich in significance, both for the realities of the spiritual life of Orthodox Romanians on American soil in the context of the last 20 months of trials, and topics that should awaken and maintain a lively interest for the Orthodox Christian who desires to learn about his identity in the American diaspora.

Priests and delegates attending the meeting listed the problems their parishes faced in 2020 and 2021. During this trial period, many of our Christians went through either physical illness or isolation but were in great distress especially because of the impossibility of meeting Christ, with the life of the Church. His Eminence Metropolitan Nicolae stressed that the mission of the Church, through her ministers, is to act with love and wisdom as to help in a delicate but effective way those who are suffering and those affected by fear, that they may return to the Church with confidence. A proposal made by His Eminence in this regard is to offer personalized spiritual assistance to those who seek the work and help of the Church in their lives.

The year 2021 was named by the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church **The Commemorative Year of those who fell asleep in the Lord; the liturgical and cultural value of cemeteries.** Thus, the first day of the Deanery Assembly continued with the presentation of this theme, having as author V. Rev. Fr. Iustinian Deac. In his excellent and thoroughly documented exposition, Father Iustinian brought forth scriptural and patristic foundations,

but also references in Romanian literature that underlie the prayers for those who fell asleep in the Orthodox Church. His analysis highlighted the communion between the living and the dead, both by performing all the prayers, ordinances and sacramental acts involving the members of the Fighting Church, and by the prayers of those who moved to the Triumphant Church.

This was followed by the presentation of the project **“The Church - House of Romanians Everywhere.”** This project aims to establish the collaboration of our parishes with parishes in Romania or the Republic of Moldova, involving activities that would lead both to a mutual knowledge of the spiritual and social realities of the communities involved in the project, as well as to a fruitful communication between different generations of children, young people, and adults.

The second day of the Deanery Assembly began with the reading of the *Akathist of the Elevation of the Holy Cross* and continued with our first guest on the Zoom platform, HG Siluan, Romanian Orthodox Bishop of Hungary, who addressed the theme of **The Solemn Year of the Pastoral Care of Romanians Abroad.** HG Siluan enumerated to those present the problems faced by the small Romanian community in Hungary. The hierarch emphasized that the preservation and affirmation of the Christian-Orthodox and Romanian identities are both important in the complicated spiritual and ethnic context in Hungary.

The second guest of the day on the Zoom platform was V. Rev. Fr. John Panagiotou, PhD, author of the book **“The Path to Oikonomia with Jesus Christ as Our Lighthouse.”** In a comprehensive presentation, Father spoke to the audience about the importance of serving in the Church and the difficulties the Orthodox Church faces in the United States in serving and administering parishes. The active involvement of both Church representatives and believers is a guarantee of the Church’s continued existence on this continent. Using several examples from the Old and New Testaments, such as the high priest Melchizedek, honored for his wise work, or the Savior’s discussion with the rich ruler (Luke 18:18-27), Father Panagiotou emphasized that the idea of serving in the Church as God’s *stewards*, as those who receive the gift and turn it to God and fellow men.

Next, Mrs. Maria Dumbrăveanu, parishioner of St. Mary’s Parish in Dacula, GA, presented the Ladies’ Auxiliary report prepared by the organization’s Committee. This report lists several activities (meetings, spiritual conferences, educational and charitable actions) that the

ladies of our parishes have been involved in the last two years. Pompiliu Gîrlonța, president of ROYA (Romanian Orthodox Youth of the Americas), presented his association's report, highlighting the beautiful achievements of this organization, among which we note the participation of five young people from the United States in the anniversary event at Putna Monastery this summer. "Putna - 150. Continuity of an ideal."

The last presentation on the agenda belonged to Mrs. Anca Daian, from the parish of the Ss. Joachim and Ana, Seattle, WA. Mrs. Daian brought to the fore the Report of the Religious Education Commission: the educational activity in the Sunday Schools of the parishes on the West Coast and the catechetical program for adults. In difficult operating conditions and with limited resources, Sunday

Schools have carried out their work mostly online.

At the end, the Deanery Consistory was elected and the designation of the host parish for the next Deanery Assembly in 2023, the parish of the Holy Archangels Michael and Gabriel, Torrance, CA, took place.

HE Metropolitan Nicolae expressed his gratitude to Fr. Nicodim Bibarț, the priests, delegates and the faithful of the parish of the Elevation of the Holy Cross for their participation and for the beautiful organization of this event.

**Rev. Deacon Valentin Despoiu,
Secretary of the Assembly**

Aniversarea de 25 de ani a Bisericii Ortodoxe Române din Las Vegas



Aniversarea a 25 de ani de existență a Bisericii Ortodoxe Române cu hramul Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou din Las Vegas, NV a reprezentat un deosebit prilej de a primi binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae care ne-a onorat cu prezența sa pentru a doua oară în acest an.

Cărnuitorul Bisericii Ortodoxe Române a celor două Americi a fost întâmpinat sâmbătă, 30 octombrie 2021, conform tradiției străbune, cu pâine și sare. A urmat ședința membrilor Consiliului Parohial în sala socială a Bisericii, unde au fost expuse situații și s-au punctat soluții, cu precădere pentru creșterea numărului de membrii în cadrul comunității creștin-ortodoxe din Las Vegas. Referindu-se la problemele generate de pandemie, ÎPS Nicolae a îndemnat la o pastorație personală.

La întâlnire și la predica de la sfârșitul Sf. Liturghii, ÎPS Nicolae a punctat regula celor trei "T" sub egida cărora ar trebui să funcționeze orice comunitate de creștini. Acestea sunt: Talentul, Timpul și Talantul (darul) prin care noi ne pregătim sufletele pentru Împărăția Cerurilor. Astfel, Mitropolitul Nicolae ne îndeamnă să dăruim din Timpul nostru comunității Bisericii, să întoarcem Talentul pe care ni l-a hărăzit Dumnezeu către parohie, printr-o mai devotată implicare în activitățile desfășurate în biserică. De asemenea, Talantul, referindu-ne aici la darul bănesc către parohie care ar ajuta mult la buna desfășurare a misiunii parohiei.

Sf. Liturghie a celei de-a 22-a Duminici după Rusalii a fost săvârșită de ÎPS Mitropolit Nicolae alături de Părintele Paroh Mihai Bălan. În cuvântul său de învățătură, ÎPS Nicolae a tâlcuit Evanghelia zilei, Luca 16, 19-31, care

ne ridică întrebări și provocări legate de viața de după moarte! Trecerea noastră de aici are un sens, iar veșnicia de după moarte nu este o poveste a Sf. Scripturi sau a Bisericii, ci o realitate. Noi trebuie să împlinim Cuvântul lui Dumnezeu pe pământ ca să ne câștigăm veșnicia. Milostivirea față de cel în nevoie e un alt criteriu după care vom fi judecați și se reflectă în parabola evangheliei acestei duminici, pilda Bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr.

Cu ocazia aniversării a 25 de ani de la întemeierea parohiei, ÎPS Mitropolit Nicolae a acordat distincția *Crucea Mitropolitană Americană* Preacucernicului Preot Mihai Bălan în semn de prețuire și recunoștință pentru toată lucrarea pastoral-misionară împlinită în Parohia Sfântului Mare Mucenic Gheorghe și Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou din Las Vegas, Nevada.

După Sf. Liturghie, participanții au fost invitați în sala socială a Bisericii la o agapă frățească tradițional românească pregătită de dna Flori Constantin, președinta AROLA, împreună cu vrednicele credincioase și credincioși din parohie. După rugăciunea de binecuvântare a bucatelor a fost prezentat un scurt moment artistic deschis prin intonarea celor două imnuri naționale, ale Statelor Unite ale Americii și al României.

La ceas aniversar au fost înmânate distincții și certificate în semn de apreciere și recunoaștere a celor 25 de ani de existență a Parohiei Ortodoxe Române în Las Vegas, atât din partea autorităților de stat din Las Vegas, cât și din partea Mitropoliei, întregii comunități prin Mitropolitul Nicolae: "Am găsit de cuviință să consemnăm a 25-a aniversare a parohiei și să acordăm această diplomă de merit, ctitorilor, slujitorilor și credincioșilor parohiei." Diploma a fost înmănată președintelui Consiliului Parohial Panta Stanciu, vicepreședintelui Lia Roberts și părintelui

Mihai Bălan ca o mărturie a sărbătoririi unui sfert de secol de existență.

De asemenea, o *diplomă și medalie omagială a Anului Pastorației românilor din diaspora* i-au fost oferite dnei Lia Roberts, Consul onorific al României în Las Vegas, din partea Părintelui Patriarh Daniel pentru contribuția constantă la misiunea Mitropoliei în păstrarea credinței ortodoxe și promovarea culturii creștine. La rândul ei, dna Lia Roberts a înmănat ÎPS Nicolae o placă omagială în semn de mulțumire pentru susținerea și sprijinul neobosit pe care Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi le-a arătat Parohiei.

Au fost felicitați și au primit binecuvântarea ierarhului tinerii ROYA care au absolvit cu succes cei 10 ani în cadrul Școlii duminicale: Nicole Bratu, Daniel Rotaru și David Dorobanțu.

Decernările au fost încheiate prin muzică și poezie, astfel că cei aproape 150 de participanți au fost delectați de grațioasele interpretări la pian ale lui Nicole Bratu, Amelie Cacuci, Matthew Cacuci. Au fost recitate versuri patriotice de către copiii ROYA: Dominic, David, Cristi, Alexis, Jonchris, Cristina, Alexandru. Prin cavalul Bădiei – Ion Petrinca am făcut o călătorie pe plaiurile transilvănene și mai apoi ne-am minunat de apariția violinstului Ivo Gradev alături de micuțul student Paul Gliga și viorita lui.

Se cuvine să aducem slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Pr. Mihai Bălan

Editor: Elena-Mihaela Gliga

Hram la Mănăstirea Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou, Middletown, NY

Mănăstirea Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou din Middletown, NY și-a prăznuit ocrotitorul în data de 23 octombrie. Bucuria sărbătorii a fost înmulțită deoarece, cu ocazia prăznuirii hramului, *Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Kursk* a vizitat mănăstirea. Aceasta a fost adusă, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Ilarion, Întâiul Ierarh al Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Rusiei, de Preasfințitul Nicholas de Manhattan, Episcop Vicar al Eparhiei Americii de Est, care a și slujit Sfânta Liturghie alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae. Slujba a fost una bogată, frumoasă, la care, pe lângă un număr mare de credincioși români din statele New York, New Jersey, Pennsylvania, Connecticut și Virginia, au participat și nouă preoți și un diacon. Deși ziua se anunța a fi dacă nu ploioasă, cel puțin înnoată, odată cu venirea Icoanei Maicii Domnului a ieșit soarele, ceea ce desigur, nu a fost o coincidență.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae, după ce a vorbit pe scurt despre viața Sfântului Dimitrie cel Nou, a zis:

„un creștin necunoscut s-a dovedit a fi un sfânt făcător de minuni, aducător de tămăduire. A împlinit chemarea Mântuitorului: „*Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine își va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?*” (Marcu 8, 34-37). Aceste cuvinte trebuie să fie un îndemn permanent la reflecție pentru noi care ne numim creștini. „Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul?” De un an și jumătate, cred că am început toți să ne întrebăm oare ce ne folosește că suntem pe acest pământ bogat, dacă suntem în pericol să ne pierdem sufletul. Răspunsul trebuie să îl găsim fiecare. Nu e un răspuns general, pentru întreaga societate, pentru toți creștinii prezenți în biserică. Răspunsul este unul personal. Fiecare trebuie să răspundem dacă prețuim mai mult sufletul sau mai mult lumea. Sfântul Dimitrie cel Nou ne arată că o viață simplă, necunoscută i-a adus veșnicia. O viață pe care i-a dăruit-o lui Dumnezeu i-a adus veșnicia și



cinstirea de către generații și generații de creștini. Dacă am lua aminte la aceste cuvinte și ne-am strădui să aflăm răspuns, cu siguranță vom avea o împăcare sufletească și vom găsi răspunsuri la toate întrebările celelalte: Unde merge lumea? Ce se întâmplă cu noi, cu familiile noastre? Nu vom găsi răspuns la aceste întrebări, dacă nu găsim întâi răspuns la prima: Prețuim mai mult sufletul sau mai mult lumea? Aceasta este prima întrebare și cea mai importantă întrebare pe care creștinul trebuie să și-o pună.”

La sfârșitul slujbei, Preasfințitul Nicholas de Manhattan a vorbit despre istoria și minunile Icoanei Maicii Domnului din Kursk. Preasfinția Sa a făcut referire:

„În 1898 niște anarhiști au încercat să distrugă Icoana. Ei au pus o bombă în catedrală, sub suportul Icoanei. Iar la 2 dimineața, viețuitorii mănăstirii au auzit explozia. Când au venit la catedrală, deși era totul distrus, Icoana era perfect intactă. Din nou un adevărat miracol. Anarhiștii au încercat să distrugă Icoana, să înăbușe credința ortodoxă, dar nu au putut vedea decât slava lui Dumnezeu și binecuvântarea Sa. Peste mai mulți ani, când Icoana era în Germania, călătorind prin Europa în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Icoana era într-o biserică, preotul a văzut într-un colț un om în vârstă plângând și l-a întrebat dacă vrea să se spovedească. Bărbatul i-a răspuns că în 1898 el era doar un copil și fiind însoțit de prietenii lui, au avut o idee de a face un rău, distrugând Icoana din Kursk. Așa că au pus o bombă în biserică unde se afla Icoana. Lui i-a fost frică, dar era și slab în credință și și-a zis în sine sa că dacă Dumnezeu există, El va proteja Icoana. Așa că după explozie, când s-a aflat că Icoana a rămas intactă și la fel de frumoasă ca întotdeauna, tânărul băiat L-a acceptat cu adevărat pe Dumnezeu, s-a întărit în credință și mulți ani mai târziu, în Germania, el a putut să vină înaintea Icoanei și să ceară iertare. Și sunt sigur că Maica Domnului cea iubitoare l-a iertat. Cu adevărat un alt miracol!

Sfântul Serafim de Sarov s-a rugat în fața Icoanei. Așa și noi ne rugăm azi înaintea ei. 700 de ani de lacrimi și pocăință, lacrimi de bucurie, de suferință, iar minunea este azi cu noi pentru a ne ajuta, pentru a pune lacrimile noastre înaintea ei.

Azi în țările noastre de la care am primit și multe binecuvântări, sunt timpuri problematice. Tinerii sunt confuzi, credința e călcată în picioare. Dar Maica Domnului a venit azi aici să ne amintească faptul că nu suntem singuri,

suntem creștini ortodocși iar minunile care au mai avut loc, se pot întâmpla și azi în viețile noastre. Am menționat că icoana a fost despicată în două, apoi cele două părți s-au lipit singure la loc. Și noi suntem departe de Biserică, avem multe ispite, dar putem să ne întoarcem înapoi și să avem această unire cu Hristos, unitate cu Biserica. Asta ne aduce Sfânta Icoană. Această Icoană ne călăuzește spre Hristos. Rugăciunile noastre sunt ascultate dacă le facem cu inimi sincere și minți curate. Și așa cum Icoana nu a fost distrusă niciodată, nimeni nu poate distruge viața noastră duhovnicească. Așa cum Icoana călătorește în toată lumea, așa și rugăciunile noastre la Maica Domnului sunt duse la Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos. Ce minune, ce binecuvântare, ce bucurie!”

Preasfințitul Nicholas a adus daruri. Pentru obștea mănăstirii, a adus o icoana cu toți noi sfinți martiri ruși ai secolului XX, pentru Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae o icoana pictată în Rusia cu sfântul protector, Nicolae, iar pentru toți credincioșii prezenți copii ale Icoanei Maicii Domnului din Kursk, pe care le-a înmănat personal la sfârșitul slujbei. Viețuitorii mănăstirii au dăruit Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae și Preasfințitului Nicholas de Manhattan câte o icoană pictată în România cu Maica Domnului, Dulcea sărutare.

Ca de fiecare dată, nici cei trecuți la Domnul nu au fost uitați, fiind pomeniți printr-o slujbă de parastas. Sărbătoarea s-a încheiat cu o agapă frățească, dăruită de credincioși devotați mănăstirii. În timpul agapei, a avut loc și un scurt program artistic susținut de Ana Constantin (vioara), Ioana Geba (pian electric), tinerii din ROYA și cântăreți bisericești de la parohiile românești din New York și New Jersey.

Mulțumim tuturor care au contribuit cu donații, cu sudoare și cu rugăciuni la buna desfășurare a acestui hram și la pregătirea și înfrumusețarea mănăstirii pentru a putea fi casă pentru câteva ore Maicii Domnului. Maica Domnului a lăsat în urma ei o bună-mireasmă care a umplut sufletele (și ochii de lacrimi) credincioșilor, biserică și mănăstirea.

A fost o sărbătoare pan-ortodoxă în deplin duh de frățietate și împreună-slujire în Biserica lui Hristos, așa cum a observat la sfârșit al nostru Părinte Mitropolit Nicolae.

Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Protosinghel Ieremia

Urmând Steaua ce Sus Răsare

Asemeni magilor ce urmau steaua către Betheleem, credincioșii din Episcopia Ortodoxă Română a Canadei au parcurs un întăritor urcuș duhovnicesc. În perioada 14 noiembrie - 12 decembrie 2021 au participat în număr mare la o serie de conferințe duhovnicești în perioada Postului Nașterii Domnului, intitulată „Și Cuvântul Trup s-a făcut.” Conferințele au fost organizate prin intermediul platformei Zoom și au fost preluate de către *Trinitas TV, Doxologia, Ortodoxia Tinerilor.*

Preasfințitul Părinte Ioan Casian a invitat personalități bisericești din România, precum și din diaspora pentru a transmite cuvânt și învățături duhovnicești în perioada Postului Nașterii Domnului.

„Postul este o perioadă specială, de rugăciune, de pregătire duhovnicească, de efort pe care noi îl facem pentru îmbunătățirea vieții noastre duhovnicești. Postul Crăciunului este unul dintre posturile mari, importante, o perioadă liturgică care ne pregătește pentru marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Seria de conferințe din perioada Postului Nașterii Domnului am numit-o „Și Cuvântul Trup s-a făcut” pentru că de fapt aceasta este tema esențială a sărbătorii și a postului, adică apropierea, înțelegerea, pregătirea pentru marele moment în care putem să contemplăm întruparea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Așa cum veți vedea, temele sunt variate, dar ele încearcă să surprindă din diferite puncte de vedere acest drum duhovnicesc al nostru în Biserică în perioada Postului Nașterii Domnului,” a precizat ierarhul nostru în cuvântul de deschidere al conferințelor Postului Nașterii Domnului.

Invitatul conferinței de duminică de 14 noiembrie 2021 a fost Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox

Român al Ungariei, care a conferențiat: *Postul, rugăciunea, Spovedania și Sfânta Împărtășanie, mijloace de sporire duhovnicească a creștinului.*

În duminică „Intrării în Biserică a Macii Domnului,” (21 noiembrie), Prof. Dr. Adriana Bara a vorbit despre *Maica Domnului și Nașterea Domnului – repere iconografice.*

Bucurie mare ne-a făcut revederea cu Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, care a prezentat, duminică 28 noiembrie, conferința: *Importanța postului în viața Bisericii și credincioșilor.*

Duminică 5 decembrie, Pr. Protosinghel Dionisie Ignat a susținut prelegerea: *Hristos se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă!* Seria de conferințe duhovnicești a fost încheiată de către Preasfințitul Părinte Sofian Brașoveanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului, care prezentat conferința: *Român ortodox în diaspora în fața Nașterii Domnului.*

În ciuda distanțelor și restricțiilor sanitare, conferințele duhovnicești din perioada Postului Nașterii Domnului, organizate de către Episcopia Ortodoxă Română a Canadei, s-au bucurat de participarea a numeroși credincioși români din Canada, România, dar și din alte colțuri ale lumii.

**Carmen Ognean
Windsor, ON Canada**

Pledoarie pentru educație - cheia pentru menținerea tinerei generații în Biserică

Bunica mea, țărană simplă, spunea mereu: „Nu tu educație, nu tu lumină...”

Sunt ani buni de când mă bucur să fiu cu ei și printre ei, tinerii din parohia noastră și tinerii Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei. În acești ani i-am văzut îmbobocind și crescând în și lângă Biserica lui Hristos. I-am văzut nuntindu-se, bucurându-se de viață însă, pe mulți nu-i mai văd. Și aceasta doare!

Munca pentru formarea unor suflete, a unui creștin autentic, a unui preot capabil să înțeleagă dinamica celor asemenea lui, născuți și trăiți în afara României, munca de educație presupune efort susținut, adâncă investiție în om - capitalul de preț - care, dacă nu dospește, mâine, pentru comunitățile departe de *Acasă*, nu mai este. Nevoia de a investi timp, de a crea cadru și instituții, pârghii și modalități este reală. Prin proiectele pe care le inițiem la nivel de eparhie (Education Canada), investim timp, efort și dragoste pentru formarea unor generații care, nădăjduim, va rodi creștini și preoți capabili și perseverenți, înzestrați cu cunoștințe și cu har să ducă Ortodoxia românească de aici din diaspora cât mai departe. Avem însă nevoie de un forum, un cadru instituționalizat care să ghideze aceste inițiative.

Cred în educație și nu în școlarizare. Cred în formarea omului capabil să trăiască plener Ortodoxia în contextul mării familii a comunității dreptmăritoare. Într-un frumos cuvânt de învățătură adresat tinerilor, la finele anului trecut, Preasfinția Sa, Părintele Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei spunea: „Lumea în care trăim este mult incercată dar, uniți în rugăciune vom simți că aparținem unei Biserici vii și lucrătoare, devenind luminători în lume, mai ales în aceste vremuri tulburi. Bucuria de a fi prezenți și activi în biserică va ajuta ca generația noastră să descopere și să mărturisească identitatea noastră culturală, ortodoxă și românească. Învățăturile Bisericii și comorile de gândire păstrate de la Sfinții Părinți vă ajută să depășiți orice greutate aparent insurmontabilă, vă arată că nu sunteți și nu suntem singuri sau izolați, ci mereu păziți de Hristos. De aceea vă îndemn să-L iubiți și să-L simțiți aproape pe Hristos ca pe un frate, prieten și părinte și astfel veți avea lumea toată lângă voi!”

Educația nu înseamnă să arăți adresa unei școli teologice cu codul ei poștal. Fără cadru, fără formă, nu există fond. Desigur, suntem încurajați cu slogane de genul „mergi mai departe” dar, nevoia reală a integrării și formării unor preoți pregătiți, din parohiile noastre, care să păstorească și



să ducă corabia parohiei cât mai aproape de lumina lui Hristos, este o prioritate. Dacă astăzi nu sădim, mâine nu vom avea ce să culegem. Titu Maiorescu spunea: *"Scopul educației este nimicirea mărginirii egoiste a individului și supunerea lui la rațiunea lucrurilor."*

Educația teologică și formarea catehetilor și preoților este o nevoie primordială pentru diaspora. Educația

înseamnă lumină. Lumina lui Hristos dăruieți-o tuturor!

Carmen Ognean
Windsor, ON Canada

Cuvânt de felicitare Părintelui Profesor Theodor Damian

Ne bucurăm să adresăm un cuvânt de felicitare Părintelui Profesor Theodor Damian cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani. Este un moment aniversar cu totul deosebit, nu numai cel al împlinirii unei cifre alese a vârstei, ci și al împlinirii unei misiuni ca preot și scriitor.

Această aniversare este un prilej de mulțumire către Bunul Dumnezeu pentru toate darurile revărsate asupra Părintelui Theodor: darul vieții, darul chemării la slujirea preoțească, darul cântării și al predicării cuvântului lui Dumnezeu, darul scrisului, darul tălcuirii către alții, de la catedră, a tainelor vieții. Numai enumerând aceste daruri înțelegem mulțimea binecuvântărilor pogorâte asupra Părintelui Theodor și a responsabilităților ce i-au revenit. Toate aceste daruri le-a înmulțit după modelul slujitorului harnic și înțelept din *Parabola talanților* (Matei 25, 14-30).

Preot, poet, publicist, critic literar, profesor universitar (la Metropolitan College of New York), editor al revistei *Lumină lină. Gracious Light*, președinte fondator al Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă și al Cenaclului literar „M. Eminescu” din New York, preot paroh al Bisericii „Sf. Apostoli Petru și Pavel” din Astoria, NY, Părintele Theodor a îmbinat slujirea Bisericii cu cea a culturii, slujirea la sfântul altar cu cea la catedră, dedicându-și timpul și energia răspândirii educației creștine. Prin cântare și cuvânt, prin conferințe și lucrări de teologie, Părintele Theodor a cultivat cu prisosință darurile și le-a

înmulțit. Ele au rodit în sufletele păstoriților săi, dar și ale cititorilor versurilor sale. Pregătirea teologică deosebită i-a permis să descopere către cei trecători prin această lume tainele cele veșnice ale Împărăției lui Dumnezeu. Și prin aceasta să fie ecoul chemării către veșnicie a lui Dumnezeu Însuși.

Îl felicităm pe Părintele Theodor la această aniversare și îi dorim mai departe sănătate, pace, bucurii și aceeași râvnă sfântă pentru Biserica lui Hristos. Îi dorim să se bucure împreună cu cei dragi de ani lungi și buni cu binecuvântarea lui Dumnezeu!

La Mulți Ani!

**+ Mitropolitul Nicolae
al Mitropoliei Ortodoxe Române
a celor două Americi**



ROYA Congress



On November 19, 2021, young people from ROYA (Romanian Orthodox Youth of the Americas) had the opportunity to meet at The Protection of the Mother of God Romanian Orthodox Monastery in Allegan, MI. Those from Canada met at Holy Cross and St. Ephraim the New Monastery in Mono, ON. The guest was V. Rev. Protosyngellos Hrisostom Ciuciu, from the Putna Monastery, together with His Eminence Metropolitan Nicolae and His Grace Bishop Ioan Casian. The young people of ROYA spent days full of peace and wisdom, to which was added a natural setting and a tranquility that is hard to find nowadays.

The ROYA Congress was held on Saturday when the young people had the joy of being in direct and open discussion with Fr. Hrisostom, HE Nicolae and, in a zoom, with HG Ioan Casian and the ROYA members from Canada. The first part of the conference focused on the identity of young Romanian-Americans. It is no secret that many young Romanians in the United States participate in ROYA events to experience a connection with their mother country. Many young people, whose families have been here for several generations, no longer have a very close connection with the Orthodox Church and Romania and are looking for their identity.

In the second part of the Congress, ROYA board members presented annual reports, which discussed ways to improve ROYA activities, more visible presence in parishes, and encourage young people to participate in various ROYA activities. A free discussion ensued, with young people being encouraged to ask the guests various questions.

The Divine Liturgy was celebrated on Sunday morning, with ROYA members of all ages sharing moments of prayer and reflection on the Feast of the Entrance of the Mother of God into the Temple (Vovidenia) and the Sunday Gospel of the rich man whose land bore fruit (Luke 10: 38-42) under the guidance of HE

Metropolitan Nicolae. In the afternoon, the young people enjoyed the natural setting of The Protection of the Mother of God Monastery, having a football match together with the volunteers and their children.

On the last night of the Congress, the young people from Allegan made an analysis of the film *Tenet*, discussing with Fr. Hrisostom about its message and how it can be translated and applied in Orthodox life. Attention has been drawn to the idea of the “temporal pincer movement” and to the fact that in our Christian life we know that we have a past and a future. Even the future we know from the Church’s teaching and tradition. All that remains is the present, that is, the present moment, which we should live at its fullest with the thought of gratitude to God, according to the words of St. John Chrysostom.

The ROYA Board would like to thank all those involved in organizing and participating in the Congress and, of course, our guests: HE Metropolitan Nicolae and HG Bishop Ioan Casian who agreed to spend valuable time with us, answering questions from young people and offering advice; V. Rev. Protosyngellos Hrisostom, who spent hours with us and made us feel loved, like a father’s children. We thank all the volunteers who worked hard at Allegan and Mono, providing meals and accommodation for a total of 45 young people.

Glory to God for all things!

Matei Tucă,
ROYA Representative,
Saint Mary Romanian Orthodox Mission, Cedar Park, TX

ROYA Carols Camp, December, 2021



PASTORAL LETTER

AT THE FEAST OF THE LORD'S NATIVITY, 2021

† IOAN CASIAN

by the mercies of God,

Bishop of the Romanian Orthodox Diocese of Canada

*To our beloved clergy and Orthodox Christians,
peace and joy from Christ the Lord,
and from us, hierarchical Blessings.*

"But when the fullness of the time had come, God sent forth His Son, born of a woman, born under the law, to redeem those who were under the law, that we might receive the adoption as sons." (Galatians 4, 4-5)

**Most Reverend Fathers,
Beloved Faithful,**

Here we are at the great feast of the Nativity of our Lord Jesus Christ in the manger of Bethlehem, as the prophecy says: *"And you, Bethlehem, House of Ephrathah, though you are fewest in number among the thousands of Judah, yet out of you shall come forth to me the One to be the ruler of Israel. His goings forth were from the beginning, even from everlasting"* (Micah 5: 1). The promise of the coming of the Redeemer of humanity, which the chosen people had been waiting for a long time, is fulfilled. The long awaiting expectation in faithfulness comes to fruition. The grace of God's appearing in the flesh replaces the visions and signs of the Old Testament period.

Why is the Feast of the Nativity of Jesus Christ so important?

The answer is found in the icos of the Feast: *"Bethlehem has opened Eden, come, let us see; We have found the mysterious delight inside the cave; come, let us behold Paradise. There, the unwatered root appeared, dawning forgiveness; there, the undug well from which David had longed to drink of, has been found; there the Virgin, giving birth to the Child, quickly quenched the thirst of Adam and David. Let us go to Bethlehem, where a young Child was born, God from everlasting."* The birth of Jesus Christ is the event in which the foundation of our path to heaven, to the kingdom of heaven is laid. Christ is the new Adam whose restored and transfigured humanity is filled with the divine gifts of the Holy Spirit. Christ, as the new Adam, restores our human nature in *the image and likeness of God*. The first Adam and Eve, by disobedience to God's command, at the suggestion of the devil, fell into sin, turning away from God. Bethlehem is the event in which we receive forgiveness. It is the moment when the disobedience of the old Adam is abolished, and the *medicine* of our healing is given to us in Christ. The Virgin Mary overcomes the weakness of the human nature through perfect obedience and fulfillment of God's will when she utters the words: *"Behold the handmaid of the Lord! Be unto me according to your word!"* (Luke 1: 38).

The cave of Bethlehem is the fountain of God's grace and blessing from which springs the living water, which is the divine work of our redemption and restoration. Bethlehem is the time when God enters His creation to unite it with Himself and to re-establish the intimate connection between man's effort and the power of divine grace for the cleansing of passions and sin. It is the moment when the existential, ontological, unfulfilled thirst for the full communion with God, resulting from man's falling away from Him through disobedience, is quenched by the union of the Son of God with human nature in the incarnation.

Bethlehem is the moment when we contemplate in our

midst the presence of eternity, born in time beyond understanding. In the event of Bethlehem, we glimpse the premises of our salvation. In the Infant Jesus, born in the manger of Bethlehem, we already see, through repentance, the Paradise and the kingdom of heaven present, according to the words of the Holy Prophet John the Baptist: *"Repent, for the kingdom of heaven is at hand!"* (Matthew 3:2).

Why could only the Son of God accomplish this work?

*"The reason (for the incarnation) - says Saint Athanasius the Great - was that it was not possible for anyone else to turn the corruptible into the incorruptible except the Savior, who made all that is in the beginning. Also, it was not possible for anyone else to restore man's life in the image of God other than the image of the Father (Christ). And it was not possible for anyone else to make, through resurrection, the mortal one immortal, but the One who was the Life, that is, our Lord Jesus Christ. And no one was able to teach about the Father and annihilate the superstition of idols except the Ruler who created everything and is the only-Begotten true Son of the Father."*¹

So, what did St. Athanasius the Great mean by the reversal of this tendency of man from corruption to incorruptibility? First, man needed to be restored in the *image and likeness of God* as he had been in paradise. The fall of man had affected his nature and spiritual growth so much that he alone could no longer reverse the tendency toward corruption and control the passions that had penetrated in him and altered his life. Through disobedience, fear enters man, and he starts hiding from God's face.² Through sin, man drifts away from God and loses the immediate and direct contemplation of Him. Through sin, death becomes a daily reality of human life. Death was the end of a hard-working, arduous life.

To be able to heal and restore all of these, it was necessary someone who, not having in himself all these weaknesses and consequences of sin, to appropriate, heal and transfigure them, bringing man back to his initial natural state designed by God from eternity. This work could only be accomplished by God Himself through His Son. If God created the world and man through His Son, it was only natural that their restoration should be done in the same way through the Son, for He is the Architect of creation and the One who knows it best. The Son of God knew the Father best and could restore man's knowledge to its authenticity: *"All things have been given to Me by My Father, and no one knows the Son except the Father. Nor does anyone know the Father except the Son, and the one to whom the Son wills to reveal Him"* (Matthew 11:27). He could restore man's life because He was the Life itself: *"I am the Way, the Truth, and the Life"* (John 14:6). Who could speak better of the Father than the Son who is united with Him? *"I and My Father are one"* (John 10:30). Jesus is the image of the Father after

which we humans were created. He taught us the divine things He who dwelt among us but never left the heavens and the communion of the Holy Trinity. Truly we can say that God, descending among us and in us united heaven and earth. The spiritual distance between man, the world, and God has been suppressed in the Person of the Savior Christ by the Incarnation at the Creator's initiative.

Through the Incarnation, the Son of God takes human nature from the Virgin Mary and makes it His own, thus restoring man according to God's plan. To live the moment of Bethlehem as a spiritual event means to be lifted again to the height of face-to-face contemplation of God and union with Him in the image of Edenic life. The Magi who found Him in the manger of Bethlehem met in the Infant Jesus the Son of God Himself.

The life of the believer is a journey from the Incarnation to the Resurrection. It is a path from the incarnation in the personal life of the divine virtues to the spiritual resurrection in the earthly life that will be completed in the final resurrection of all. Then, the Incarnation will also see its fulfillment accomplished, that is, the nature of man united and working mysteriously with the grace of the Holy Spirit. Man begins this journey in the Church through Baptism and through the other Holy Sacraments and through faith he appropriates in his personal life the new life in Christ. The gift of our redemption, restoration, and salvation in Christ is a sign of God's generosity and love for us.

Beloved faithful,

For more than a year and a half, we've been through a difficult period of pandemic which has affected and still affects us both personally and as a community. To the fears of a medical nature were added the consequences of restrictions on the possibility to gather under God's protection in churches to pray and strengthen ourselves. Loneliness, the fear of the other as a potential vector of contamination with possible severe effects, especially for the fragile, has become a recurring theme in public discourse and in our encounters. "*Let us be attentive!*" are the words of the Divine Liturgy. Let us pay the necessary attention, let us proceed with discernment, wisdom, and prudence, but also with boldness, hope, and steadfast faith, "*for God is with us*" (Great Compline).

We owe a debt of love and faith to God because through them we remain in fellowship with Him and receive the gift of redemption and salvation fulfilled in Christ. We must also be careful with our own lives, our physical health, and the health of others. They are God's gifts entrusted to us, so we are responsible for them and for seeking guidance and counsel in this regard.

First, we need to rebuild our brotherhood and friendship. Christ became one of us. He became our brother according to the human nature and called the apostles His friends: "*You are My friends if you do whatever I command you*" (John 15:14). By fulfilling the commandments of love for God and neighbor, we rebuild our social and human fabric in God's spirit. Our words, gestures, our life in general, will increasingly reflect the spiritual stature to which man is called by God, that is, to be *the image and likeness of God*.

The season of the Lord's Nativity or Christmas is a time of generosity and gratitude. "*So, let's try to be like the Magi!*" - says St. John Chrysostom. *Let us free ourselves from*

the pagan customs, let us move far away from them, to see Christ; for even the Magi would not have seen Him if they had not departed from their land."³ Let us detach ourselves from our troubling and confusing past and follow like the Magi the light that comes from the manger of Bethlehem of our churches. They receive the Infant Jesus. "*Let's run to the Infant's house!*" - St. John Chrysostom urges us further. *May our longing not be quenched even if kings, peoples, and tyrants cut us off. That way, we can get all the obstacles out of our way.*"⁴ Let us seek the Church because there we will find Christ the Lord, born in a poor manger.

Beloved Christians,

The year 2021 as a *Homage year for the pastoral care of Romanians abroad* and a *Commemorative year for those fallen asleep in the Lord; the liturgical and cultural value of cemeteries* was a time of meditation on the past, of understanding and action in the present, as well as a time of thinking about the future. We have tried to be generous in our diocesan and parish initiatives. We have tried to understand and be inspired by the generosity of those who preceded us and who founded many of our churches. All were achieved through the spirit of sacrifice and diligence, hard work and patience, boldness, hope, faith, humility, and perseverance.

Let us be generous with our time as God has been with us! Let us offer it to those in need. Let us be generous in dedicating ourselves to the knowledge of God and to the practice of almsgiving! Giving good advice, listening to someone who is sad, suffering, or in trouble changes the quality of our personal time in the spirit of love and generosity. Let us dedicate our time to our children! Let us teach them the basics of the first steps toward God! Let us devote our time to the family as a source of life, human wealth and hope! Let us devote it to the Church through common prayer, almsgiving, and assistance during our fraternal agape that strengthen our communion, taking responsibility for Sunday schools that instruct our children in the faith! Let us dedicate our time to the missionary work and preaching the Gospel that can change the world and bring us salvation! Let us devote our time to the fight against hatred, envy, ignorance, and isolation so that *the image and likeness of God* may shine brighter in each of us!

In this special year, dedicated to Romanians from everywhere, I would like to thank the clergy, those in charge at the diocesan and parish level, the Ladies' Auxiliary organization (AROLA), the youth organization (ROYA), to the coordinators at the Education department and Sunday schools, as well as to all the faithful for their effort, dynamism and creativity, for their perseverance, dedication and sense of responsibility!

On the feasts of the Lord's Nativity, New Year, and the Epiphany, I wish you all that "*the grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit. Amen!*" (Philemon 1:25).

Merry Christmas! A Blessed New Year!

**Your servant, brother and friend, fervently praying for
you and wishing you all good things,
† IOAN CASIAN
Saint-Hubert/Montreal 2021**

Note

¹ St. Athanasius the Great. *Treatise on the Incarnation of the Word*. (trans., introductory study and notes by Prof. Dr. Dumitru Stăniloae). EIBMO Publishing House: Bucharest 2010, pp. 169-170.

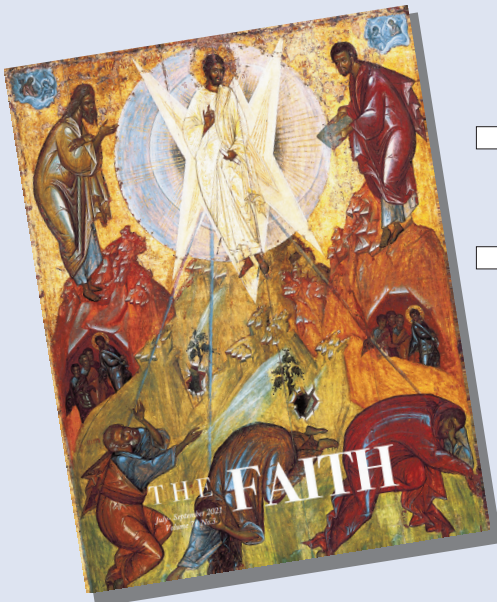
² Genesis 3; 8, 10.

³ St. John Chrysostom. *Homilies to Matthew* (PSB 23). EIBMBOR Publishing House: Bucharest, 1994, p. 96.

⁴ *Ibidem*.



THE *Credința* FAITH



Romanian Orthodoxy in America

- YES! I want to subscribe to *Credința / The Faith Magazine***
One year subscription (4 issues) — \$ 10 USD / 15 CAD
- YES! Please send me the *2020 The Faith Almanac***
(Almanahul Credința) — \$ 10 USD / 12 CAD

Make checks payable and mail to:

Vă rugăm să trimiteti comanda pe numele și adresa Arhiepiscopiei:

Romanian Orthodox Metropolia of the Americas
5410 North Newland Avenue • Chicago IL 60656-2026 • USA

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Country: _____ Phone: _____

